ПАРТИ АРАД ЗОНОО

ШЭНЭ ТУЙЛАЛТАНУУД

ТЭЭШЭ ХҮТЭЛНЭ

Манай Эхэ орон 1974 онние бүгэдэ арадай политиче- ажалай дэбжэлтын оршон байдалда үдэшэжэ байна. 74 он КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиндхэбэри- дые дүүргэхэ талаар партиин, арадай туйлаһан шэ- амжалтануудаар тэмдэглэгдээ. Социалис экономикын гол һалбаринуудые хүгжөөхэ. наука болон соёл ьтурые хүгжөөхэ талаар урагшаа бата найдамтай алта хэгдээ, ажалшадай ажаһуудал хэлбэришэгүй- байжараа. Коммунис партиин, Совет гүрэнэй га- дын политическэ хараа шугам шууд сэхээр бэелүү- нэ, уласхоорондын оршом дээрэ Советскэ Союзай хүндэ, нүлөөн хэлбэришэгүйгөөр ургана.

Юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй үрдэ декабриин 16-да КПСС-эй Центральна Комитедэй нум боложо, СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1975 Гүрэнэй түсэбэй ба СССР-эй Гүрэнэй бюджедэй ектнүүдые зүбшэн хэлсээд, һайшааһан байна.

Пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь эр Л. И. Брежнев дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гай шиидхэбэринүүдые, партиин эконо- ческа политикын асуудалнуудаар нүхэр Л. И. Брежне- хэлэһэн үгэнүүдые хүтэлбэри болгон, СССР-эй ара- ажахые хүгжөөхэ 1975 оной Гүрэнэй түсэбые болон эхи түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые бүхыдэнь ргэхэ талаар тодорхой хэмжээнүүдые зохёожо. бэе- лхыень союзна республиканудай компартинуудай нуудые, партиин хизаарай, областной, городской, нно комитедүүдые, министерствэнүүд болон захир- нуудые, бүхы партийна, советскэ, ажахын, профсою- организацинуудые КПСС-эй Центральна Комитедэй нум уялгалаа. Мүн үйлэдбэриин ашаг үрые бүхы жээгээр дээшэлүүлхэ, техническэ дэбжэлтэ түргэдхэ- ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин шэнэ хү- үдые түргөөр ашаглаха, байһан хүсэнүүдээ бүри аар хэрэглэхэ, продукци бүри ехээр гаргадаг боло- шанарыень һайжаруулхын тула бүхы нөөсэ арга мжонуудаа ашаглаха ба материальна, ажалай гарга- нэгэн доро хороохо хэрэгтэ предприятинуудай, ор- зацинуудай, барилгануудай, колхозуудай, совхозуу- коллективүүдэй хүсэл оролдолгые элсүүлхыень Пле- дурадхаа.

Пленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ эр юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй үнгэрһэн дүрбэн жэ- туршада партиин, арадай зохёохы хүсэл оролдолгын, та, габьяата ажалай дүнгүүд согсологдоо, табан жэ- түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ гол зорилгонууд гдаа.

КПСС-эй XXIV съездын һүүлээр гаталагдаһан зам етскэ Союзай экономическа, научно-техническэ хүсэ лалай, мүн бэеэ хамгаалха хүсэ шадалай ехэ ургал- тэмдэглэгдээ. Промышленностьда ажалай бүтээсэ лнэ, техническэ хэмжээнь ехэ болоно. Хүдөө ажа- социалис экономикын түгэс хүгжэнги һалбари пай- айгаар боложо байна.

Арадай ажахы бүхыдөө хурдан түргэнөөр хүгжөө, унизмын материально-техническэ үндэһэ һуури бай- гада ехэ алхам урагшаа хэгдээ. Энэ хадаа үнгэрһэн бан жэлэй политическэ гол дүнгынь болоно. Съез- зохёоһон дотоодын ба гадаадын политикын ашаг үрэ тодорхойгоор харагдажа байна. Энэ хадаа тус по- кын зүб байһанай үнэмшэстэй гэршэ мүн. Энэ хадаа лмэришэд болон таряашадай, инженернүүд болон мтэдэй, партийна, гүрэнэй, ажахын бүхы шатын хү- рниин баатар, зориг түгэлдэр ажалай үрэ дүн мүн. КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые парти, бүрин дэмжэнэ, энэ ушар хадаа тэдэ шиидхэбэри- эй үндэһэ һууритай байһыень, арадай аша туһада усадаг байһыень, нийтын хүгжэлтын эрилтэдэ таа- байһыень эгээн һайнаар, эгээн элн тодоор баталжа э.

Манай экономика түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэл- үргэн дабшалтатайгаар хүрэжэ ерэбэ. Арадай ажа- хүгжөөлгэдэ туйлагдаһан ехэ амжалтанууд 1975 зорилгонуудые шиидхэхын тулада, партиин удаан социально-экономическа политикые бэелүүлхын тэмсэл үргэлжэлүүлхын тулада бата бэхи үндэһэ байгуулжа үгэнэ.

1975 ондо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбэй, едэй проектнүүд дотор юһэдэхи табан жэлэй түсэб а КПСС-эй XXIV съездын үгэһэн Директивэнүүдэй гэлтэнь тодорхойлогдоно, олдоһон дүй дүршэл ба дaһан шэнэ асуудалнууд хараада абтана. Түгэсхэхы й түсэб табан жэлэй дүнгүүдые хүсэдөөр тодор- но. Энэ түсэб хадаа хүнгэн бэшэшье һаа, бэелүү- эмээр гэжэ КПСС-эй ЦК тоолоно. Тэрэ түсэбые гэхэ ябадал хүсэ шадалаа горитойхоноор элсүүлхэ тэ табина. Эдэ бүгэдые зүбөөр ойлгохо, манай туй- ануудые, мүн байһан дутуу дундануудыень, шиидхэг- үй асуудалнуудые гүнзэгыгөөр, шүүмжэлхы ёһоор элхэ ябадал саашадаа урагшаа дабшалтымнай шу- эрхэ нүхэсэлынь болохо ёһотой.

1975 оной түсэбтэ . даабаринуудые хүндэ хүшэршье ь, эгээн бага даабаринууд гэжэ хараха хэрэгтэй. Тэ- ые үлүүлэн дүүргэхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэхэ гтэй. Тиихын тула ажахын ба политическэ арга бо- жонууд бии.

Манай ажахын арга боломжонууд юуб гэхэдэ, үдэр улам һайнаар хүдэлхэ, үйлэдбэрие хүтэлбэрилхэ ээ дээшэлүүлжэ байха ябадал болоно. Оромнай омическа туйлай ехэ хүсэ шадалтай: мүнөө үе сагай мянган предприятинуудтай, түүхэй эдэй эгээн баян тэй юм. Манайда олон миллион эрхим һайн мэргэ- эд бии, ажахын байгуулалтын баян дүршэл олдон- Энэ найдамтай, бата бэхи үндэһэ һуурида түшэг- бүхы нөөсэ арга боломжонуудаа элирүүлжэ, ашаг- хэрэгтэй, түсэбөө дүүргэдэггүй предприятинуудай болохые туйлаха, түсэбэй журамые дээшэлүүлхэ, шатын ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгые лүүлхэ шухала.

Манай политическэ арга боломжонууд гээшэ юуб гэ- үйлэдбэри дээрэ партийна организацинуудай үүр- улам өөдэнь үргэхэ, ажалшадай үүсхэлдэ, мэдэрэлдэ элэн, 1975 оной түсэбтэ даабаринуудые амжалта- ар дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө олониитын сөө дэлгэрүүлхэ ябадал болоно.

Энэ арга боломжонуудай хэр ехэ байһыень энэ жэ- дүнгүүд гэршэлжэ үгэнэ. 6,8 процентээр промыш- үйлэдбэриин ургалта туйлаха гэжэ түсэбөөр ха- гдаһан юм, харин бодото дээрээ тэрэ 8 процент . Энэ ургалта хадаа нөөсэ арга боломжонуудые эл- онэй, парти болон арадай шэн габьяата ажалай туйлагдаа. Түсэбөө үлүүлэн дүүргэхыень КПСС- нтральна Комитет уряалжа, партида, арадта ханда- элэй. Энэ уряаль дүүргэгдээ.

Энэ жэлэй хабар бүхы оромнай Эсэгэ ороноо хам- ын агууехэ дайнда Илалта туйлаһанай 30 жэлэй мдэглэхэнь. Энэ алдарта ойе амжалтаар, ажалай дээрэ шэнэ илалтануудаар тэмдэглэхэ хэрэгые уялгамни гэжэ совет хүн бүхэн тоолохо бай- нь һэжэггүй.

Ажалай эдэбхи үүсхэлые дэмжэжэ, саашадань хүгжөө- түрүү дүй дүршэлые, угаамжын түсэбүүдые тараа- рэгтэ бүри ехэ удха шанар үгэжэ, социалис мү- е, социально-экономическа гол зорилгонуудые шиид- эхэ ниитэ-политическэ бүхы хүдэлмэри элсүүлхэ шу- Юрэл ехэ юумэ бүтээхэ бэшэ, харин тэрэнһээ һайнаар, хямдаар бүтээхэ хэрэгтэй. Энэ ушар со- с уялгануудай гол зорилго болохо ёһотой.

Партийна организацинуудай, советскэ, ажахын орга- ай, профсоюзуудай, комсомолой уялга гэбэл, манай ын политическэ арга боломжонуудые бэелүүлжэ, тэ табан жэлые амжалтатайгаар түгэсхэхэ хэрэг о. Энэ хадаа ерэхэ жэлэй политическэ, экономиче- шухалын шухала зорилго болоно.

КПСС, Совет гүрэн партиин XXIV съездын хараал- экономическа политикые, нийтын үйлэдбэриин ашаг ехэ болгоһоной үндэһэ һуури дээрэ арадай мате- на болон культурна ажаһуудалые горитойхоноор аруулха хараа шугамые шууд сэхээр, зориг түгэсөөр үлнэ. Энэ хараа шугамые бэелүүлһэнэй ашаар дүр- элэй туршада сроной хүн зоной мүнгэн олзо доход иллиард түхэригөөр ехэ болоо. Энэ түсэбтэ табан туршада ажалшадай ажаһуудал һайжаруулха хэм- буулгануудта үнгэрһэн арбан жэлэйхиһээ ехэ мүн- ри зорюулагдаа. Арадай ажахые амжалтатайгаар лгэ соёл культурын, гэр байрын барилга үргэ- буулха ехэ мүнгэ зөөри һомолхо арга олгоо.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 296 (13785) | 1974 оной декабриин 19, четверг | Сэн 2 мүнгэн.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ СЕССИ

СССР-эй юһэдэхи зарлалай Верховно Соведэй хоёрдохи сесси декабриин 18-да Москвада, Кремлиин Ехэ ордон соо хүдэлмэрөө эхилбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй түрүүшын хамтын заседани Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ **А. П. Щитиковэй** хүтэлбэри доро үглөөнэй 10 часта нээгдээ.

Депутадууд болон айлшад һууринуудһаа бодожо, нүхэд **Л. И. Брежневые, А. А. Гречкые, В. В. Гришинние, А. А. Громыкые, А. П. Кириленкые, А. Н. Косыгинние, Ф. Д. Кулаковые, Д. А. Кунаевые, К. Т. Мазуровые, А. Я. Пельшые, Н. В. Подгорные, Д. С. Полянскиие, М. А. Сусловые, А. Н. Шелепиниие, В. В. Щербицкиие, П. Н. Демичевые, П. М. Машеровые, Б. Н. Пономаревые, Ш. Р. Рашидовые, Г. В. Романовые, М. С. Соломенцевые, Д. Ф. Устиновые, В. И. Долгих, И. В. Капитоновые, К. Ф. Катушевые** нэрьемэ, удаан альга ташалгаар угтаба.

Сессиин зүблэхэ зүйлые, тэрэшэлэн тэрэнэй хүдэлмэриин гуримые депутадууд бүгэдын дуугаар баталаа.

Сессиин зүблэхэ зүйлдэ иимэ асуудалнууд табигдаба:

1. Латвиин ССР-һээ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшые һунгаха тухай.

2. 1975 ондо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай.

3. СССР-эй 1975 оной гүрэнэй бюджет тухай, СССР-эй 1973 оной гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай.

4. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха тухай.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ, депутат **Н. К. Байбаков** зүблэхэ зүйлэй хоёрдохи асуудалаар элидхэл хээ.

(ТАСС).

Тодорхойлхы жэлэй габшагай алхамууд

ТОДОРХОЙЛХЫ ЖЭЛЭЙ ДҮҮРЭТЭР 12 ҮДЭР ҮЛЭБЭ

БУЛТАНАЙ ОРОЛДОЛГООР

«Теплоприбор» заводой коллектив продукциингаа шанарые һайжаруулха талаар һүүлэй үедэ ехэ ажал хээ, хэжэшье байна. Заводой хүдэлмэришэдэй гаргаһан оньһон приборнууд дэлхэйн олохон гүрэнүүдтэ эльгээгдэжэ, үндэр сэгнэлтэдэ хүртэнэ. Завод хүн зоной үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргадаг болонхой. Тус предприятиин коллектив республикымнай түрүү коллективүүдэй зэргэдэ жагсаһаар үнихэнэй юм. Эндэ һара бүриин даабари үлүүлэн дүүргэгдэдэг.

Илья Григорьевич Ильковой хүтэлбэрилдэг шэрэм шудхалгын цехэй коллектив һайн шанартай продукци ехээр гаргажа, социалис мүрысөөндэ эрхимлэнэ. Эдэнэр юһэдэхи табан жэлэй дүрбэн жэлэй даабариһаа гадуур 542 тонно продукци гаргажа, приборнуудые олоор гаргаха хэрэгтэ хубитаяа оруулалсаһан байна. Цехэй коллектив байгша оной эхинһээ заводой дирекциин, партийна болон профсоюзай организациин дамжуулгын Улаан туг алдангүй абажа ябана.

Токарна, штамповочно цехүүдэй коллективүүдэй хүдэлмэриин дүн муу бэшэ. Хүн зоной үргэн хэрэглэлэй эд бараа хэдэг цехэй коллектив баһал һайнаар хүдэлжэ байна. Эдэнэр байгша оной 11 һарын даабариһаа гадуур 12.204 оро гаргаһан. «Теплоприбор» заводой алишье цех соо халаанай даабари дүүргэдэггүй хүнине олохогүйт. Заводоймнай хүдэлмэришэд «нэгэн бултанай түлөө, булта нэгэнэй түлөө» гэһэн уряа доро ажаллана. Түрүүшүүлэй дүй дүршэл олоной дунда тараагдана. Иимэ эбтэй эетэйгээр хүдэлһэн дээрэһээ заводоймнай коллектив һайн шанартай продукци ехээр гаргажа, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ.

Манай коллектив юһэдэхи табан жэлэй дүрбэн жэл соо 32 миллион түхэригэй продукци гаргаха даабаряа декабриин хахад багаар амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Н. ЧИРКОВА.
«Теплоприбор» заводой парткомой секретарь.

ҺАРААР УРИДЛААБДИ

Манай заводой коллектив КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаһан Хандалгада харюу болгон, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаа бэлэй. Урдаа табиһан хараа зорилгонуудаа бодото дээрэнь бэелүүлхын тула заводоймнай хүдэлмэришэд яһала оролдожо хүдэлөө. Коллективнай байгша онлдо 1 миллион 950 мянган түхэригэй продукци гаргаха даабаряа декабриин эхеэр амжалтатайгаар дүүргээд, жэлэй дүүрэтэр үшөө 70 мянган түхэригэй продукци гаргаһаар шиидэнхэй.

И. БОГДАНОВ.
Сүхын арһанай заводой директор.

Улаан-Үдын шэлэй заводой коллектив һайн шанартай продукци ехээр гаргахын тула оролдоно. Олохон хүдэлмэришэд абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ шадана. Игорь Ильич Габеев шэлнүүдые хайрсагта хэжэ, холын область, хизаарнуудта эльгээдэг юм. Тэрэ халаан бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, ажалаа һайн шанартайгаар бүтээнэ. Коммунис ажалай ударнигай нэрэ солодо хүртэһэн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэлэй заводой эрхим хүдэлмэришэн И. И. Габеев. **Н. ЕФИМОВЭЙ фото.**

Республикын аймагуудай гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө хэр дүүргэжэ байһан тухай

1974 ОНОЙ ДЕКАБРИИН 16-най МЭДЭЭН

Аймагууд	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ процентээр
Баргажанай	90
Баунтын	81
Бэшүүрэй	87
Зэдын	99,0
Яруунын	90
Загарайн	93
Захаминай	99,5
Кабанскын	90
Хэжэнгын	94
Хурамхаанай	100.7
Хяагтын	86
Мухар-Шэбэрэй	85
Ахын	101,1
Прибайкалиин	97
Хойто-Байгалай	104
Сэлэнгын	99,0
Түнхэнэй	98
Улаан-Үдын	97
Хориин	98
республика бүхыдөө	93

Эндэ толилогдоһон мэдээнүүд дээрэһээ харахада республикамнай гүрэндэ мяха тушааха жэлэйнгээ түсэб дүүргээгүй байна. Түсэбөө бэелүүлхын тула үшөө 4.724 тонно мяха тушааха хэрэгтэй.

Гүрэндэ мяха худалдаха 1974 оной түсэб дүүргэхэ талаар Мухар-Шэбэрэй, Хяагтын, Баунтын, Бэшүүрэй, Баргажанай аймагууд республикаяа гэдэргэнь татажа байна. Тодорхойлон хэлэбэл, Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын, Бэшүүрэй аймагай Хэлгын совхозууд гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө хахадлаашьегүй байһаар. Мүн Мухар-Шэбэрэй аймагай «Авангард», «Эрдэм», Суулгын, Сутайн совхозууд, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ, Химнын совхозууд, Хэжэнгын аймагай Чисааның, «Первомайский», Хяагтын аймагай Алтайн, Зэдын аймагай Харацайн совхозууд гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб арайхан гэжэ 61—78 процент дүүргэнхэй.

Түсэб дүүргэхэ гээшэ хуулита хэрэг гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Ямар ушар шалтагаанһаа эдэ ажахынууд эдеэ хоолой шухала продукци — мяха худалдаха түсэбөө иимэ муугаар дүүргэбэ гээшэб, жэлэй түгэсэтэр үлэһэн үдэрнүүдтэ гээгдэлһээ гараха ямар аргатайб гэжэ аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд яаралтай хинапта табиха, түсэб заабол бэелүүлхэ хэмжээнүүдые абаха ушартай.

Тиихэдэ республикын Хүдөө ажахын министерство, совхозуудай үйлэдбэриин нэгэдэл болон трестнүүд гүрэндэ мяха тушааха түсэбэй дүүргэлтын хойноһоо хиналта бага табиһан байна. Илангаяа һүнэй совхозуудай трест (начальнигынь И. Ф. Воробьёв), Зүгын совхозуудай трест (начальнигынь В. Т. Хозонхонов) энэ талаар ехэ гээгдэлтэй. Жэшээнь, һүнэй совхозуудай трестын харьяата ажахынууд гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө оройдоо 88 процент дүүргэнхэй. Эдэнэр бэлэдхэлэй пунктда 1.264 тонно мяха дутуу оруулаад байна.

Энэ гээгдэлһээ гараха гээшэ мүнөөдэрэй шухала зорилго.

ТҮРҮҮШҮҮЛ ТУХАЙ—ТОБШОХОНООР

ГЕКТАРАЙ—28 ЦЕНТНЕР ҮБҺЭН

Баргажанай совхозой тракторно-таряан ажалай бригадын бригадирай туһалагша Прокопий Монасеевич Коновалов сүг ажалладаг луговодуудтайгаа хамта байгша ондо даажа абаһан олон жэлэй ногоо таридаг 200 гектар поли дээрэһээ гектарай дунда зэргээр 28 центнер хүсы үбһэ хуряажа һүрилһэн байна.

Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг звено гансашье хүсы үбһэ ургуулдаг бэшэ, мүн ургаса ехэтэй «Грекун-114» гэжэ шэнэ сортын шэнисэ тарижа туршана. Хэдэн жэлэй саада тээ Прокопий Коноваловай даадаг звеногой механизаторнууд туршалгын поли дээрэ хүдөө ажахын наукануудай академиин ботаническа саадһаа асарагдаһан тус ороохото ургамалай эрхим үрэһэ анха түрүүшынхеэ таряа юм. Һүүлээрнь тэрэ тарилгаяа һайса уһалаад, минеральна үтэгжүүлгэ оруулһан, оролдосотойгоор харууһалһан байна. Тиихэдээ тэрэ шэнэ сортын ургамалай нютагайнь эрхэ байдалда хэр таараха байһыень адаглан харадаг, шэнжэлгэ, зэргэсүүлгэнүүдые хэдэг байгаа. Иигэжэ оролдосотой шударгыгаар ажаллаһанайнь ашаар шэнэ сортын шэнисэһээ ехэ ургаса хуряагдажа захалаа бэлэй.

Мүнөө П. М. Коновалов ороохото ургамалнуудай ба үбһэ ногооной ургасые эрид дээшэлүүлхэ талаар горитой хүдэлмэри ябуулһан зандаа.

Ф. СОРОКИН.

ГАБЬЯАТАЙЛ ДАА, ГОМБО-СУРЭН!

Үргэн талата Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон, Социалис Ажалай Герой Гомбо-Сурэн Гончиковна Цыремпиловагай даадаг отарада хүдэлдэг хонишод хонин бүриһөө хурьга абажа, ехэ ноохо хайшалха талаар үндэр амжалта туйлана. Жэшээлбэл, үнгэрһэн дүрбэн жэлэй туршада эндэ бүхыдөө 2828 хурьган абтажа түлжүүлэгдэһэн ба 88,6 центнер «сагаан алтан» суглуулагдаһан байна.

Наһанайнгаа эхэнхи хубиие хони үсхэбэрилгэдэ зорюулһан энэ эхэнэртэ дүй дүршэл дундаршагүй баян шуу. Олон жэлэй туршада оролдосотойгоор ажаллажа олоһон онол аргаяа шадамараар хэрэглэһэнэй ашаар лэ жэл бүри ехэ амжалта туйлаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ Гомбо-Сурэн Гончиковнагай даадаг бригадын хонишод табан жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар үлүүлэн дүүргэхын тула үбэлжэлгээ эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ байнхай.

О. КЛЕШНИН.

ГУРБАН МИЛЛИОН АЛМАБА

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададсадаг юм. Тэдэнэр юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо уралан нарижуулгын хэдэн мянгаад дурадхал оруулһан байна. Эдээнэй ашаар гурбан миллион түхэриг алмаха арга олдоһон байха юм. Тиигэжэ комбинадай уралан нарижуулагшад юһэдэхи табан жэлдэ абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлэй 11 һарын туршада эндэхи хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд уралан нарижуулгын 532 дурадхал оруулжа, хэдэн мянгаад түхэриг алмаһан байна. Комбинадай Холтосоной руднигай, Юнхэрэй шанаржуулгын фабрикын уралан нарижуулагшад һайн үрэ дүнтэй ябана.

Манай корр.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй Старейшинэнүүдэй Соведүүдэй заседани

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй Старейшинэнүүдэй Соведүүдэй хамтын заседани декабриин 17-до Кремль соо боложо. СССР-эй юһэдэхи зарлалай Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин зүблэхэ зүйл ба хүдэлмэриин гурим тухай асуудалнуудые хараһан байна.

Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ В. П. Рубен эдэ асуудалнуудаар мэдээсэл хэбэ.

Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Шитиков заседаниие хүтэлөө.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй ба Национальностьнуудай Соведэй Мандатна комиссинуудай заседанинууд болобо

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй ба Национальностнуудай Соведэй Мандатна комиссинуудай заседанинууд декабриин 17-до боложо, наһа бараһан депутадуудай орондо һунгуулиин зарим округуудһаа һунгагдаһан депутадуудай эрхэ түлөөлгые шалгаха тухай асуудал хаража үзэһэн байна.

Союзай Соведэй Мандатна комиссиин түрүүлэгшэ В. К. Месяц тус комиссиин заседаниие хүтэлөө.

Национальностьнуудай Соведэй Мандатна комиссиин түрүүлэгшэ Э. А. Шеварднадзе энэ комиссиин заседаниие хүтэлбэ.

(ТАСС).

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Н. И. КАЗАНКИНИИЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын комсомолой болон партийна органуудта олон жэлдэ һайнаар ажаллаһанайнь түлөө КПСС-эй обкомой юрэнхы таһагай инструктор Николай Иванович **Казанкиние** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн К. ШОМОЕВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1974 оной декабриин 18.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Е.-Ж. Ш. ГУЛГОНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын партийна, совет болон хүдөө ажахын органуудта олон жэлэй туршада амжалтатайгаар хүдэлһэнэйнь түлөө Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой түрүүлэгшын орлогшо **Гулгонов Ен-Жаб Шагдуровичые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн К. ШОМОЕВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1974 оной декабриин 18.

ЭМХИТЭЙГЭЭР, ЭДЭБХИТЭЙГЭЭР...

Комсомолой ажабайдал

(Комсомолой документнүүдые һэлгэлгын бэлэдхэлдэ зорюулһан семинарһаа)

ВЛКСМ-эй окружной, городской, районно комитедүүдэй нэгэдэхи секретарьнарай зональна гурбан үдэрэй семинар болоһон тушаа мэдээсэл манай газетын декабриин 10-най номерто толилогдоо һэн. Энэ семинарта Красноярскын хизаарай, Буряадай, Тувын АССР-нүүдэй, Эрхүүгэй, Шэтын областьнуудай, Хакасай автономито областиин түлөөлэгшэд хабаадажа байна. Эндэ комсомолой документнүүдые һэлгэлгэ тухай асуудал үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээ.

Семинарай хүдэлмэридэ КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев хабаадалсажа, дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна. Мүнөө ВЛКСМ-эй Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ В. Б. Арсентьев, ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь В. Д. Раднаев гэгшэдэй тэндэ хэлэһэн үгэнүүдые тобшохоноор толилхо, мүн семинарай хүдэлмэри тухай зарим тады хөөрэхэ зорилго табигдаба.

В. Б. АРСЕНТЬЕВ, ВЛКСМ-эй Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ:

— Иимэ шухала кампанинуудай дашарамдуулан, окружком, горком, райкомуудай секретарьнарые суглуулжа хөөрэлдэхэ һайн заншал бии болонхой. Гэхэ энэ удаа тиигэжэ сугларһан байхадаа, манда үгтэһэн энэ гурбан үдэрые аша туһатайгаар, үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ ёһотойбди, — гээд нүхэр Арсентьев, үгээ эхилнэ.

Комсомолой документнүүдые һэлгэлгэ хадаа эмхидхэлэй, политическэ ехэ удха шанартай хэмжээ ябуулга болоно. Октябрь нарада болоһон ВЛКСМ-эй ЦК-гай II пленумэй абаһан шиидхэбэринүүд республика, хизаар, область, район бүхэнэй комсомолой организацинуудай саашадаа ябуулха хүдэлмэриин гол хүтэлбэри, заабаринь болохо зэргэтэй.

«Документнүүдые һэлгэлгэ хадаа комсомолой организаци бүхэнэй [illegible] КПСС-эй XXIV, ВЛКСМ-эй XVII съездүүдэй шиидхэбэринүүдые хэр бэелүүлжэ байгаагай шалгаха, ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэнэй ажалай, политическэ эдэбхи улам хүгжөөхэ арга болоно» гэжэ пленумэй шиидхэбэридэ тэмдэглэгдэнхэй.

Энээнһээ уламжалан комсомолой документнүүдые һэлгэлгэ Совет оронхо залуу үетэнэй хубиин хэрэг болоно гэжэ. Комсомолец бүхэнэй ажабайдал, хэжэ байһан хүдэлмэринь, һанал бодолынь энэ ажал ябуулгатай нягта холбоотой байха.

Тиихэдээ бусад нүхэдтөө габшагай ажалай, эдэбхитэй политическын хүдэлмэриин үльгэр жэшээ харуулжа, ходоо түрүү зэргэдэ ябаха [illegible] тухайгаа ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэн нэгэшье мартангүй ябаха зэргэтэй.

Документнүүдые һэлгэлгын үедэ комсомолой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ехэ харюусалга [illegible] хүлеэжэ байха ёһотой, гээд В. Б. Арсентьев онсолон тэмдэглэбэ. Юуб гэхэдэ, комсомолой документнүүдые һэлгэлгын хэр ябуулагдажа байһанай түлөө тэдэнэр сэхэ харюусаха, энэ хэрэгые эмхитэйгээр, заагдаһан болзор соонь үнгэргэхые оролдохо байна ха юм.

Энээнһээ гадна тэдэнэр комсомолой зэргые улам бэхижүүлхын, союз доторой хүдэлмэриие бүри һайнаар ябуулдаг болохын тулада документнүүдые һэлгэлгын үедэ эмхидхэлэй, политическэ ехэ хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ болоно.

Партийна документнүүдые һэлгэлгын үнгэрһэнэй һүүлдэ комсомолой документнүүд һэлгэгдэхэнь. Энэ ехэ удха шанартай хэрэг. Партийна комитедүүд энэ талаар баян дүй дүршэлгэй болоһон тула комсомолой комитедүүдтэ ехэ туһа хүргэхэ байһаниинь дамжаггүй. Иимэ зорилготойгоор КПСС-эй райком болон окружкомуудта партийна организацинуудай секретарьнарай зүблөөнүүд зарлагдажа байна.

Мүнөө үедэ комсомолой эхин организацинуудай тоосоото һунгалтын суглаанууд боложо дүүрээ. Эдэ суглаанууд документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй түрүүшын шата болоно.

Союз доторхи хүдэлмэри тухай тогтоходоо, олон ушарта энэ хэрэгтэ анхарал багаар хандуулагдана, зарим тээгүүр комсомолшууд болон залуушуулай дунда социалис мүрысөөн мүртэйгөөр эмхидхэгдэнэгүй, задуу хүдэлмэришэд хубиин комплексно түсэб абанагүй гэжэ элидхэлшэ хэлээ. Ажалай журам эбдэхэ ябадалшье ушардаг. Иимэ байдалтай зарим организацинуудые комсомолой документнүүдые һэлгэжэ эхилхээр бэлэн гэжэ хэлэхын аргагүй.

Энээнһээ уламжалан эхин организацинуудай хүдэлмэриие хүтэлбэрилгын онол аргануудые улам хүгжөөхэ зорилго райком болон горкомуудай урда тобойсо гарана. ВЛКСМ-эй XVII съездын Уставта оруулһан хубилалтануудһаа үндэһэлэн эхин организацинуудай байгууламжа улам һайжараа, зэргэнь улам олошороо, бэхижээ гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Документнүүдые һэлгэлгын эхилхэдэ комсомолец бүхэнтэй хөөрэлдэхэ ушар гарана. Энээниие ямараар эмхидхэхэ тухайгаа секретарь бүхэн бодожо үзэхэ ёһотой. Гэбэшье ажалай, ниитын журам эбдэдэг, комсомолой хүдэлмэридэ хабаадалсадаггүй ВЛКСМ-эй гэшүүдтэй нэн түрүүн хөөрэлдэхэ хэрэгтэй. Иимэ хэмжээн комсомолшуудай эдэбхиие саашадань хүгжөөлгэдэ тон туһатай арга болоно.

Ленинскэ шалгалта мүн лэ шухала хэрэг гэжэ элидхэлшэ тодорхойлно. «КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө!» гэһэн уряа доро үнгэрөө байһан энэ хэмжээ ябуулга табан жэлэй [illegible] хараалагдана. Тиимэ бэшэ энэ хоёр хэмжээ ябуулгые нягта холбоотойгоор ябуулха зорилго табигдана.

Комсомолец бүхэн ниитын даабаритай байха ёһотой. Тиихэдээ даабари үгэһэн хэрэг болоод лэ хизаарлаха бэшэ, харин тэрэнэй хэр дүүргэгдэжэ байһаниинь ходо шалгаха, хинаха хүдэлмэриие гуримшуулха шухала. ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэниие ниитын хүдэлмэридэ үргэнөөр элсүүлхэ арга боломжо [illegible]. Илангаяа 30 жэлэй ойн [illegible] урда тэрэ бүри [illegible] ушартай.

Комсомолой документнүүдые һэлгэлгын үедэ союзна бэшэ залуушуулай дунда ябуулгадаг хүдэлмэриие улам [illegible] гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК заана. Тиимэһээ ажалдаа түрүү, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг залуушуулые комсомолдо абалгые бүри һайнаар эмхидхэхэ уялгатайбди.

ВЛКСМ-эй гэшүүдэй тоо бүридхэлые гуримшуулха хэрэг тон шухала һуури эзэлнэ. Бүридхэлэй секторые даагшанар энэ талаар горитой хүдэлмэри ябуулжа, бүридхэлэй гарангүй ошоһон комсомолшуудые олохо, элирүүлхэ зорилготой. Тиихэдээ бүридхэлэй карточка бүхэнэй саана хүн байна гэжэ гүнзэгыгөөр мэдэржэ, анхаралтайгаар, сэдьхэл һайхан хандаха ёһотой.

В. Д. РАДНАЕВ, ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь:

— Манай республикын олонхи райкомуудые хүдөөгэй болоно. Тиимэһээ комсомолой организацинууд дандаа үсөөн гэшүүдтэй байдаг. Олонхи хүнүүдынь адлихан һалбаринуудта тэдэнэр ажалладаг тула бэе бэеһээ таһаранги ажаһуудаг, сүлөөгүйшье байдаг ааб даа. Энээнһээ боложо комсомолой документнүүдые һэлгэлгын үедэ али олон бэрхэшээлэй ушарха байһаниинь һэжэггүй.

Илангаяа бэлэдхэлэй үедэ иимэ байдалай ушарха байһые секретарь бүхэн ойлгохо ёһотой. Жэшээлхэдэ, ВЛКСМ-эй гэшүүдэй фото-зурагуудые буулгажа абалга, хүн бүхэнтэй хөөрэлдөө үнгэргэлгэ нилээд хүшэр байха. Холын гүүртэ, фермэ, отарануудһаа тэдэниие асаржа гү, али байһан газартань ошожо, энэ хүдэлмэри эмхидхэхэ болонобди. Мүн комсомолой шэнэ билеүүдые хүдөө гаража барюулха тухай асуудал 1975 оной март болотор шиидхэхэ шухала.

Һая болоһон ВЛКСМ-эй обкомой пленум дээрэ комсомолой документнүүдые бэшэлсэхэ хүнүүдые гол ажалһаань сүлөөлхэ тухай асуудал шиидхэгдээ һэн.

Комсомолшуудай бүридхэлэй хэрэг гуримшуулха зорилго манай урда табигдана гээд, нүхэр Раднаев онсо тэмдэглэнэ. Харин ВЛКСМ-эй Бэшүүрэй, Яруунын, Хэжэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Улаан-Үдын, Загарайн райкомууд энэ шухала хэрэгтэ бодото анхарал хандуулнагүй. Жэшээлхэдэ, Бэшүүрэй аймагай комсомолой организацида аяар 565 хүн бүридхэлһөө гарангүй ондоо тээшээ ябашаһан байна. Энэнь бүхы гэшүүдэйнь 16 процент болоно.

Комсомолой документнүүдые һэлгэлгын үедэ бүридхэлэй секторнүүдэй хүдэлмэриие тон һайнаар эмхидхэхэ шухала. 1975 оной мартын нэгэнһээ 1976 оной һүүл болотор 150 мянган документнүүдые сэбэрээр, алдуугүйгөөр бэшэжэ гараха гээшэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ. Тиимэһээ тус секторнүүдые даагшанарай үүргэ болон харюусалга улам дээшэлхэ байна.

Гэхэ зуура ВЛКСМ-эй райкомуудай бүридхэлэй секторнүүдые даагшанарай 45 процентнь жэлһээ бага саг соо энэ тушаалдаа хүдэлнэ. Оройдоо 18 процентнь коммунистнууд, 36 процентнь дээдэ, гүйсэд бэшэ дээдэ һургуулиин эрдэмтэй байха юм. ВЛКСМ-эй Хяагтын, Түнхэнэй райкомуудай секторнүүдые даагшанар даажа байһан тушаалдаа харюусалгагүйгөөр, һалан хойрогоор хандадаг байһанайнгаа түлөө хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдөө.

Багахан элидхэл соогоо комсомолой документнүүдые һэлгэлгын зарим нэгэ талыень харуулааб гээд В. Д. Раднаев хэлэнэ. Тиигээд Буряадай областной комсомолой организаци энэ шухалын шухала хэрэгые эмхи гуримтайгаар үнгэргэхэ гэжэ батаар этигэжэ байһан тухайгаа мэдүүлбэ.

Н. КАРГИН, ВЛКСМ-эй Шэтын горкомой нэгэдэхи секретарь:

— Комсомолой документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй үедэ эхин организацинуудые хүтэлбэрилхэдөө хэрэглэдэг онол аргануудаа саашадань хүгжөөхые манай горком оролдоно.

«Комсомолой эхин организацинуудай хүдэлмэриин харалганууд», «Залуушуулай арбан хоногуудые» үнгэргэлгэ манай хотодо заншалта болонхой. Харалгануудай үедэ комсомолой эдэбхитэд сугларжа, дүй дүршэлөө хубаалдана, ажал хэрэг тухайгаа үргэнөөр зүбшэн хэлсэнэ. Харин «арбан хоногуудай» үедэ арадай ажахын түрэл һалбаринуудай комсомолой эдэбхитэд ямар нэгэ эмхи зургаанда гү, али предприятида сугларжа, дүй дүршэл тухайгаа хөөрэлдэдэг, ВЛКСМ-эй гэшүүдэй, комсомол-залуушуулай коллективэй гаргаһан үүсхэл зүбшэн хэлсэдэг, тэрэниие дэмжэжэ, ондоо предприятинуудта дэлгэрүүлхэ тухай шиидхэбэри абадаг.

Комсомолой организацинуудай секретарьнарай соведүүд тушаа хэлэнгүй гарахын аргагүй. Эдэнэр аша туһатай олохон хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлнэ. Жэшээлхэдэ, иимэ соведэй шиидхэбэреэр комсомолой арба гаран эдэбхитэд Шэтын камвольно-сэмбын комбинадта эльгээгдэжэ, тэндэхи комсомолой комитедэй хүдэлмэридэ туһалһан байна.

Г. ИНЖУТОВ, ВЛКСМ-эй Илански райкомой нэгэдэхи секретарь (Красноярска хизаар):

— Комсомолой документнүүдые һэлгэлгын үедэ хүн бүхэниие харааһаа алдангүй, ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэндэ анхарал хандуулха зорилготойбди. Тиимэһээ комсомолшуудта үгтэдэг даабаринууд тушаа хэдэн үгэ хэлэхэ дуран хүрэнэ. Минии һанахада, ехэ һонин нэгэ жэшээ эндэ дурдамаар. Хэлхеэ холбооной болон сигнализациин дистанциин комсомолой организацида бүхы гэшүүдэйнь табин процентнь ниитын даабаритай байһан юм. Гэбэшье олонхинь даабаряа дүүргэдэггүй гү, али хайша хэрэгээр дүүргэдэг байшоо. Энэ хэрэгые нарин нягтаар хинаха, шалгаха хүдэлмэриие комсомолой комитет ехэ һулаар ябуулдаг байгаа бшуу.

Тус организациин тоосоото һунгалтын суглаан дээрэ энэ асуудал үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэжэ, комсомолой шэнэ комитедэй зүрһөө шанга хиналта, шалгалта тогтоохо гэжэ шиидхэгдээ һэн. Тиихэдээ комитедэй гэшүүд комсомолец бүхэнтэй үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэжэ, тэдэндэ таарама даабари үгэхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулаа бэлэй.

Найман хүбүүд комсомолой дайшалхы отрядай гэшүүд болобо. Гурбан комсомолшууд коммунис ажалай һургуулида пропагандистнараар табигдаба. Харин үшөө табан хүбүүд, басагад һургуулиин комсомолой организацииие шефтээ абаһан байна. Мүнөө тус организациин гэшүүдэй 95 процентнь саг үргэлжын комсомолой даабаритай болонхой.

Адаглаад харахада, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг хүн эрдэм мэдэсээ дээшэлүүлхые оролдодог байна. Дээрэ хэлэгдэгшэ организациин комсомолшууд бултадаа хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуулида, техникум, училищи, институдта һурадаг юм.

Энээн дээрэһээ тобшолол хэхэдэ, комсомолой документнүүдые һэлгэлгын үедэ ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэнэй эдэбхи эрмэлзэл саашадань улам хүгжөөлгэдэ нүлөөлмөөр али бүхы онол арга хэрэглэхэ шухала гэжэ ойлгогдоно.

* * *

ВЛКСМ-эй окружной, городской, районно комитедүүдэй секретарьнарай зональна семинарта хабаадагшад манай республикын ниислэлэй КПСС-эй болон ВЛКСМ-эй райкомуудта, комсомолой эхин организацинуудта ошожо, хүдэлмэритэйнь танилсаа гэжэ бэшээ һэмди. Мүнөө КПСС-эй, ВЛКСМ-эй Советскэ райкомуудта, Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводто болоһон уулзалганууд тухай тобшоор тогтоё.

Тус семинарта хабаадагшадай нэгэ бүлэгынь КПСС-эй Советскэ райкомой заседаниин зал соо суглараа. КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь Г. К. Ячменёвагай район тухайгаа тобшохоноор хөөрэжэ үгэһэнэйнь һүүлдэ, тус райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша З. А. Самойлова партийна документнүүдые һэлгэлгын үедэ ямар хүдэлмэриин ябуулагдаһан тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө.

Удаань сугларагшад ВЛКСМ-эй Советскэ райкомой хүдэлмэритэй танилсаба. Эндэ комсомолой документнүүдые һэлгэлгэдэ зорюулһан бэлэдхэлэй хүдэлмэри яһала гэмгүйгөөр эхилжэ байна гэжэ тобшолмоор.

Секретарьнарайнь кабинедүүд соо уран гоёор шэмэглэгдэһэн стенд, плакадууд үлгөөтэй. Холл соонь «Комсомолой эдэбхитэд, танда зорюулнабди», «Комсомолой документнүүдые һэлгэлгэ тухай юу мэдэхэ хэрэгтэйб» гэһэн стенднүүд, «Комсомолой эхин организациин секретариин булан» бии болгогдонхой. Мүн энэ шухала кампани тухай материалнууд газетэнүүдһээ хайшалагдажа абтанхай, тусхай стол дээрэ эмхи гуримтайгаар табяатай.

ВЛКСМ-эй райкомой бүридхэлэй секторэй хүдэлмэрилэгшэд картотекээ гуримдань оруулха хүдэлмэриие дүүргэхэеэ байна.

Нэгэ комнатын үүдэндэ «Хөөрэлдөө үнгэргэхэ кабинет» гэһэн гаршаг харагдана. Эдэ бүгэдые семинарта хабаадагшад ехэ анхаралтайгаар хаража, шэнжэлжэ, хэрэгтэй гэһэн юумэеэ тэмдэглэжэ абана.

ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. Богуславскиин районойнгоо залуу үетэнэй ажал хэрэг тухай хөөрэһэнэйнь удаа эндэ суглараагшадта комсомолой шэнэ документнүүдэй образецүүд хубаагдаба. Тиигээд энээниие яажа бэшэхэ тухай ВЛКСМ-эй ЦК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд заажа үгэһэн байна.

* * *

Энэл үдэртөө айлшад локомотив-вагон заһабарилгын заводто ошобо. Заводой парткомой секретарь В. А. Уланов эндэ болоһон уулзалга нээгээд, партийна документнүүдые һэлгэлгын хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай тобшохоноор хөөрөө.

Тиигээд ЛВРЗ-гэй ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь А. Лубсанов комсомолой документнүүдые һэлгэлгэдэ хэр бэлдэжэ байһан тухайгаа мэдээсэбэ.

Нэн түрүүн заводойнгоо парткомой хүтэлбэри доро энэ хүдэлмэриие ябуулха уялгатайбди гэжэ нүхэр Лубсанов мэдүүлбэ.

Комсомолой документнүүдые һэлгэлгэдэ зорюулагдаһан эхин организацинуудай хамтын суглаанууд декабрь, январь соо үнгэргэгдэхэнь. Эдээнэй график табигданхай. 1975 оной январь һарын тэн багаар комсомолой организацинуудай секретарьнарай семинар болохо. Энэл һарын һүүл багаар заводой ВЛКСМ-эй организациин хамтын суглаан зарлагдажа, комсомолой документнүүдые һэлгэлгэдэ хабаатай асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ.

— ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэнтэй хөөрэлдэхэ гээшэ тон шухала. Тиимэһээ бидэнэр энэ хөөрэлдөөнүүдые комсомолой эхин организацинуудта үнгэргэхэ гэжэ шиидээбди. Тиихэдээ ВЛКСМ-эй комитедэй гэшүүд урид табигдаһан графигай ёһоор цехүүдтэ ошожо, энэ хэрэг эмхидхэхэ юм. Харин ажалай болон ниитын журам эбдэдэг комсомолшуудые комитедтээ урижа, тусхай хөөрэлдөө хэхэ гэлсэһэн байнабди. Тиихын тула заводой партком манда үшөө нэгэ таһалга нэмэжэ үгөө. Эндэ комсомолшуудта шэнэ биледынь барюулдаг байхабди, — гээд тэрэ хэлэбэ.

Аха нүхэдэйнгөө жэшээгээр, нэн түрүүн түрүү цехэй комсомолой организациин гэшүүдэй биледүүдые һэлгэхэ зорилготойбди. Шэнэ билет барюулагдаха ёһололдо манай заводой ажалай ветеранууд, Социалис Ажалай Геройнууд уригдаха юм. Энэ хэмжээ ябуулгые баяр ёһололой оршон байдалда үнгэргэхэ ёһотойбди гэжэ һайн ойлгонобди.

Гурбан таһалга соонь ариг сэбэр. Комсомолой дайшалхы отрядай, арадай хиналтшадай, комсомолой эдэбхитэдэй, эхин организациин секретариин булангууд ехэ зохидоор түхеэрэгдэнхэй. Түмэр дээрэ һиилэһэн зурагууд айлшадые илангаяа һонирхуулаа. Уран бэлигтэн эндэхи залуушуулай дунда олон хаш.

Удаань Александр Лубсанов заводой музей харахыень айлшадаа уриба. Тэндэ тус заводой түүхэтэй семинарта хабаадагшад танилсаа.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) ВЛКСМ-эй Эрхүүгэй горкомой нэгэдэхи секретарь Т. Михно, ВЛКСМ-эй Эрзинскэ райкомой нэгэдэхи секретарь С. Лопсон (Тувын АССР), ВЛКСМ-эй Шэтын райкомоой нэгэдэхи секретарь Л. Васильева, ВЛКСМ-эй Эвенкийскэ окружкомой нэгэдэхи секретарь В. Увачан гэгшэд забһарлалгын үедэ хөөрэлдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зональна семинарта хабаадагшад (зүүн гарһаа) К. Салчак, М. Ондар (хоюулаа Тувын АССР), А. Лебедев, О. Ангархаев (хоюулаа Улаан-Үдэ) комсомолой шэнэ документнүүдые шэнжэлэн харана. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

КПСС-эй РАЙКОМУУДТА

МҮРЫСӨӨЕ ЭМХИДХЭХЭ, ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ ШУХАЛА

КПСС-эй Түнхэнэй райкомой бюро «Межколхозстрой» нэгэдэлэй тэндэхи нүүдэл оньһожоруулагдамал колоннодо социалис мүрысөө эмхидхэхэ талаар ямар хэмжээ ябуулгануудай бэелүүлэгдэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Энэ колоннын партийна эхин организациин бюро (секретаринь Г. С. Федорков) социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ анхарал хандуулдаггүй байшоо. Мүрысөөнэй ябасые олондо мэдээжэ болгохо талаар анхармаар юумэн хэгдэнэгүй. Харуулан ойлгуулха хүдэлмэри муугаар ябуулагдана.

Социалис мүрысөөндэ хабаатай асуудалнууд хүдэлмэришэдэй хамтын суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэгүй. Гадна ажалай эмхидхэлшье муу байха юм. Эдэ мэтын шалтагаануудһаа боложо, эндэ кадрнуудай һэлгэсэ ехэ. Мүнөө үедэ бии байха ёһотой бүхы хүдэлмэришэдэй оройдоол 63 процентнь ажаллажа байна. Тиимэһээл гүрэнэй түсэбэй һараһаа һарада дүүргэгдэнгүй үлэдэг байһаниинь гайхалгүй гэжэ һанагдана.

Эдэ мэтэ дутуу дутагдалнуудые дары усадхаха, үргэн дэлисэтэй социалис мүрысөө коллектив дотороо дэлгэрүүлхэ тон шухала гэжэ бюрогой баталан абаһан тогтоол соо хэлэгдэнэ.

ҺУРГАН ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭДЭЙ ХҮДЭЛӨӨН ДЭЛГЭРНЭ

Һурган хүмүүжүүлгэ — залуу үетэнэй ажалай, политическэ хүмүүжүүлгын тон шухала онол аргануудай нэгэн болонхой. Тус хүдэлөөн манай республика соо үргэнөөр дэлгэржэ байна. ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводойхид энэ талаар илангаяа ехэ амжалта туйлаа.

Һаяхан КПСС-эй Железнодорожно райкомой бюро һурган хүмүүжүүлгын хэрэгэй тус предприятида ямараар эмхидхэгдэдэг тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Заводто бүхыдөө 256 хүн һурган хүмүүжүүлэгшын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Эдэнэрэй 45-ниинь КПСС-эй, 81-ниинь ВЛКСМ-эй гэшүүд байха юм. Слесарь Т. И. Ваганова, нягтаруулан дарагша В. Г. Тимофеева, фрезеровщик Ю. П. Столяров, инженер К. Н. Зимаева болон бусад залуушуулые хүмүүжүүлхэ талаар бэлиг шадабаритай байһанаа гүйсэдөөр харуулжа шадаа.

Энэ хэрэг эмхидхэн хүтэлбэрилхэ совет бии болгогдонхой юм. Тус совет һурган хүмүүжүүлэгшэдэй хоёр семинар, түрүүшын слёт үнгэргөө һэн. Энээндэ хабаатай шухала асуудалнууд парткомой, ВЛКСМ-эй комитедэй заседанинууд дээрэ хирэ хирэ болоод лэ зүбшэн хэлсэгдэжэ байдаг.

ПАРТИЙНА БҮЛЭГҮҮД

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партком отделенинүүдэй партийна организацинуудай, партийна бүлэгүүдэй хүдэлмэридэ горитой анхарал хандуулдаг. Энээн тушаа КПСС-эй Зэдын райкомой бюро зүбшэн хэлсэбэ.

Тус колхозой отделени бүхэндэ партийна эхин организаци эмхидхэгдэнхэй. Партийна саг үргэлжын хоёр бүлэг бии болгогдоо. Харин үбһэ хуряалгын үедэ 14, таряа хуряалгын үедэ партийно-комсомолой 2 бүлэгүүд хүдэлжэ байһан юм.

Партком үйлэдбэриин шухала участогуудта коммунистнуудые хубаарилан табиха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулдаг. Жэшээлхэдэ, 10 хонишод, 6 һаалишад, 14 механизатор КПСС-эй гэшүүд байха юм.

Буланай һү һаалиин фермын, тракторно-тараан ажалай нэгэдэхи бригадын партийна бүлэгүүд (ударидагшадынь В. И. Ивачева, И. С. Таракановский) коллективэйнгээ ажал хэрэгүүдтэ сэхэ нүлөө үзүүлдэг, горитой эмхидхэхы хүсэн болонхой.

СОВЕТ ОРОН: ШЭНЭ ҺОНИН

АЛТАЙН МИЛЛИОНЕРНУУД

БАРНАУЛ. (ТАСС-ай корр. Н. Карасев). Ленинэй орденто «Светлый путь» гэжэ совхоз үндэгэ абаха жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ. Алтайдахи шубуу үсхэбэрилдэг эгээл ехэ энэ ажахы 60 миллион үндэгэ гүрэндэ худалдаа. Мянган үндэгэн бүхэнэй өөрынь үнэ совхоздо 37 хүрэхэгүй түхэригтэ болоһон байна.

Шубуудые промышленна аргаар тэжээһэнэй ашаар эндэ ажалай үндэр бүтээсэ туйлагдаа. Совхозой 22 шубуушан туд бүридөө 3 миллионһоо үсөөн бэшэ үндэгэ суглуулба. Оператор, Социалис Ажалай Герой Ольга Владимировна Гавриленко 4 миллион үндэгэ абажа тушааһан байха юм.

ЗАБАЙКАЛИИН ТҮМЭР ЗАМ ДЭЭРЭ

ШЭТЭ. (ТАСС-ай корр. Л. Фадеев). Забайкалиин түмэр зам баригдажа, ашаглалгада тушаагдаһаар 75 жэлэй ой һаяхан гүйсэбэ. Энэ түмэр замай коллектив ашаа зөөхэ табан жэлэйнгээ даабарине 1 миллиард тонно-километрээр үлүүлэн дүүргээ. Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэн жэлэй турша соо түмэр замай коллектив даабариһаа гадуур 20 миллион түхэригэй ашаг олзо оруулхаар хараалаанхай. Ойн баярай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ локомотивна бригаданууд 5 мянган тонно түлишэ алмажа, тэрээгээрээ гурбан үдэрэй турша соо поезднуудые ябуулаа.

Мүнөө Забайкалиин түмэр зам Франци, Англи ба ФРГ-гэй бултанайхиһаа үлүү ехэ ашаа зөөнэ. Энэ зам 3365 километр утатай юм. Тепловозууд ашаанай ба пассажирска поезднуудые зүдхэн дабшадаг. Байгша оной эхеэр эндэ түрүүшын 97 километр зам электрижүүлэгдээ. Хэдэхэн үдэрэй үнгэрхэдэ, үшөө 414 километр зам электрын элшэ хүсэ ашагладаг болохо.

ДНЕПРОГЭС-2-ой ХОЁРДОХИ АГРЕГАТ

ЗАПОРОЖЬЕ. (ТАСС-ай корр.). Днепрогэс-2 гэжэ шэнэ гидроэлектростанциин хоёрдохи агрегат ашаглалгада оруулагдаад, промышленна ток үгэжэ эхилбэ. Мүнөө станциин хүсэн 207 мянган киловаттда хүргэгдөө.

Днепр мүрэн дээрэхи Комсомолой бүхэсоюзна габшагай барилгада хабаадагшад хоёрдохи агрегадые хүдэлгэн, элшэ хүсэ ашаглалгада оруулха жэлэйнгээ даабари дүүргэбэ.

БАГШАНАРАЙ БҮХЭРОССИН КОНФЕРЕНЦИ

УФА. (ТАСС-ай корр.). Россин Федерациин хоёр һургуулиин нэгэндэ аха классай һурагшадые трактор, комбайн ба хүдөө ажахын бусад машинануудые жолоодохо мэргэжэлдэ һургана. Хүдөөгэй 1,5 миллион һурагшадые нэгэдүүлдэг һурагшадай үйлэдбэриин 18 мянга гаран бригада эдэ һургуулинуудта эмхидхэгдэнхэй. Хүдөөгэй һурагшадые ажалай дүршэл шадабаритайгаар хүмүүжүүлхэ асуудал зүбшэлһэн багшанарай бүхэроссин конференци Башкирай ниислэл хотодо болоод, тараа. Иимэ тоо, баримтанууд эндэ дурдагдаа.

Хүдөөгэй һургуулинуудай һурагшадые ажалай дүй дүршэлтэйгөөр хүмүүжүүлгын хэрэг саашадань һайжаруулха, тэдэниие хүдөө ажахыда хүдэлгэхэ, һургуулинуудые материально-техническэ хэрэгсэлнүүдээр бүрин хангаха, һуралсал-хүмүүжүүлгын методикые һайжаруулха тухай һургуулинуудай, колхоз, совхозуудай хамтын зорилгонууд һанамжа дурадхалнууд дотор табигдаһан байна.

ГЕРОЙ — БРИГАДЫН ХҮНДЭТЭ ГЭШҮҮН

БИРОБИДЖАН. (ТАСС-ай корр. В. Васильев). Түсэбтэ табан жэлэйнгээ даа[...] бариие болзорһоо урид дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, «Дальсельмаш» заводой Михаил Миндлинай токарьнуудай комсомол-залуушуулай бригадые ВЛКСМ-эй Центральна Комитет халуунаар амаршалба.

Советскэ Союзай Герой Иосиф Бумагин дайнай урда тээ эндэ, комбайн бүтээлгын заводто, хүдэлһэн юм. 194[...] оной апрель һарада Польшын Бреславль хото шадар болоһон байлдаануудай үедэ тэрэ Александр Матросовой баатаршалга дабтаа һэн. Тиин энэ Герой хэтэ мүнхэдөө эндэхи токарьнуудай бригадын хүндэтэ гэшүүн болгогдонхой. Дүрбэн хүнэй нормые тэдэнэр гурбуулан үлүүлэн дүүргэдэг юм. Нютагайнгаа хүнэй баатаршалгын ойе хабартаа тэмдэглэхэ залуу токарьнууд субботнигто гаража, олоһон мүнгэеэ Эб найрамдалай жасада оруулдаг байна.

АРХАНГЕЛЬСКЫН ТҮРҮҮШЫН ХҮНДЭТЭ ГРАЖДАНИНУУД

АРХАНГЕЛЬСК. (ТАСС-ай корр. Ю. Никонов). Архангельск хотын хүндэтэ гражданин гэһэн нэрэ зэргэдэ түрүүлэн хүртэгшэдые ёһолон хүндэлэлгын суглаан Архангельск хотодо болобо. Модошон, Социалис Ажалай Герой А. И. Поповто, экскаваторщик, Социалис Ажалай Герой М. М. Кузнецовто, «Иван Шадр» гэжэ теплоходой ахалагша механик, Социалис Ажалай Герой А. [...] Вешняковто, Лесотехническэ институдай ректор, профессор И. М. Боховкинд энэ нютагай агуу ехэ эрдэмтэн М. В. Ломоносовой дүрэ зурагтай хүндэлэлэй тэмдэгүүд, дипломууд барюулагдаа.

А. И. Попов модо болбосоруулдаг түрүүшын комбинадта 25 жэлэй турша соо хүдэлжэ байнхай. Дүтэрхи зургаан мэргэжэл шудалһан энэ хүн хори гаран залуушуулые мэргэжэлдэ һургаһан байна. Коммунист А. [...] Попов ВЦСПС-эй гэшүүн, партиин Архангельска горкомой гэшүүн, областной Советэй депутат юм.

М. М. Кузнецов фронт дээрэ эрэлхэг зоригтойгоор дайлалдажа, правительственнэ найман шанда хүртэһэн байна. Амгалан байдалда шэн габьяатайгаар ажаллаһанайнгаа түлөө Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Эдэ дүрбэн залуушуулые хүмүүжүүлэгшэд болон Түрэл хотоёо хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ туһа хүргэхэһээ гадна, нүхэдтөө хүндэтэй юм. Иигэжэ эдэнэр Архангельск хотын түрүүшын хүндэтэ гражданинууд болоо бшуу.

ХАРА ХҮРЬҺЭГҮЙ НЮТАГУУДАЙ ЭРДЭМЭЙ ГУЛАМТА

КИРОВ. (ТАСС-ай корр.). Хүдөө ажахые материальна техническэ талаарнь хангаха хэрэг эмхидхэлгын ба экономикын, үтэгжүүлгэнүүд, хоро химикадуудые хадагалха, хэрэглэхэ технологиин талаар эрдэм-шэнжэлэлгын проектнэ бүхэсоюзна институдай таһаг Киров хотодо нээгдэбэ.

— Тарималнуудай урга дээшэлүүлгэ — научна шэнжэлэлгын эмхи зургаанай гол зорилго болоно, — гэжэ тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэ В. А. С[...]нов ТАСС-ай корреспондентдэ мэдээсэбэ. — Ороһо таряанай ахир бага урга хуряадаг үсөөн бэшэ ажахынууд Хара хүрьһэгүй зондо үшөөл бии юм. Газарай хүрьһэндэ кислотагай ехэ байһан ушар энээнэй нэгэ шалтаг болоно. Эгээл тиимэ тааруу үтэгжүүлгэнүүдые һайнаар, зүбөөр хэрэглэхэ оньһон техникэ эндэ шухал мараар хэрэглэхэ шухала. Эдэ зорилгонуудые шиидхэдэнь эрдэмэй тус гуламта колхоз, совхозуудта туһалха ёһотой.

ПЕТРОЗАВОДСК. СССР-эй Наукануудай академиин Карелиин филиалай эрдэмтэд республикын хүдөө ажахыи хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэ туһа хүргэнэ. Биологиин институдэй уургамалай лабораторидо нютагай нугэ сабшалангай [illegible] минеральна бордоониие [illegible] шэнжэлэн үзэлгэ дүүргэбэ. Малай тэжээлэй рационто табижа, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлгэдэ шэнжэлэлгын дүнгүүд һайнаар нүлөөлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнжэлгэые хүтэлбэрилэгшэ, биологиин эрдэмэй кандидат Артур Михкиев ба ахалагша лаборантка Анастасия Ковачкова.

ТАСС-ай фотохроника.

ПАРТИ АРАД ЗОНОО ШЭНЭ ТУЙЛАЛТАНУУД ТЭЭШЭ ХҮТЭЛНЭ

(Түгэсхэл. Эхинийнь 1-дэхи нюурта).

Гэхэ зуура ороной промышленностие, хүдөө ажахые саашадаа амжалтатайгаар хүгжөөхэ хэрэгтэ байһан бэрхэшээлнүүдые, дутуу дундануудые шууд сахяар усадхаха, ниитын үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, гэрэнэй хүсэнүүдэй шанарые һайжаруулха хэрэгтэ партиин, арадай хүсэл оролдолгые элсүүлхэ эрилтэ табина гэжэ Пленум дээрэ онсолон тэмдэглэгдээ. Бүхы хүтэлбэриин — үйлэдбэриин эмпэрадай эхин шатын бүлэгһөө эхилээд, ажахын түб органуудай ажал ябуулгын шанарые һайжаруулха, тэдэнэй хүсэ тэн. Мүн манай түсэбүүдэй шанарые һайжаруулжа, тэдэнэй хэрэгтэй ниитэ хэрэглэгдэ үүмээр хүсэд хангалтатай байхыень түйлаха хэрэгтэй.

Хүндэ промышленностие — манай экономикын гол һалбариие, тэрэнээр арадай хэрэглээнэй эд бараа гаргагдаг һалбаринуудые, саашадаа амжалтатайгаар хүгжөөхэ шухала, мүн хүдөө ажахые хүгжөөхэ, тэрэ тоодо тэрэниие машинаар зэбсэглэхэ, химиин нэбтэрүүлхэ, газарта мелиораци үргэнөөр хэхэ шухала байһан тухай партиин Центральна Комитедэй Пленум дээрэ тэмдэглэгдээ. Барилга дээрэ капитальна һомололгын зөөри олон тээшээ сасагдажа, барилгын бүлзор үнжагайрна, ашаглалгада ородуй барилгануудай тоо олошоржо. Тиимэһээ эндэ хүсэ ба зөөри хамтадхан элсүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдээ. Үйлэдбэриин фондонуудай ашаг үрые дээшэлүүлгэ ехэ удха шанартай зорилго. Манай орондо фондын, түхэриг бүхэнһөө ородог мүнгэн олзо 3 миллиард түхэригэй сэнтэй юм. Гэхэ зуура олон предприятинуудта фондын ашаг үрэ бага, зарим газарта доошоо ородог байна. Энэ ушар юунһээ болоноб гэхэдэ, үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүдые удаанаар ашаглагдаг байдалһаа, хэлаанай коэффициентын бага байдалһаа, түхеэрэлгэнүүдэй мини байлган ябадалһаа ушарна. Үйлэдбэриин ашаг үрын ургалтые түйлаха гэбэл, эдэ дутагдалнуудые дары дабаха хэрэгтэй.

Экономикын ашаг үрые дээшэлүүлхэ, тэрэнэй үрэ дүнгүүдэй шанар һайжаруулха хараа шугамые бэелүүлгэ ажалай шэнэ арга дүрэ бэдэрхэ ябадалтай холбоотой юм. Тиимэһээ һаа, экономикын дэбжэлтэдэ һаад хэдэг бүхы дутагдалнуудые усадхажа шадахагүй байнабди. Харин энээниие бэелүүлхэ хэрэгтэй, энэ хэрэг бэелүүлгэдэхэ гэжэ парти этигэнэ...

Коммунис байгуулалтын үедэ ажабайдалай табиһан олон янзын зорилгонуудые харадаа абажа, парти хоёр гол зорилгонуудые заажа үгэнэ. Эдэ зорилгонуудые шиидхэбэл, манай бүхы экономическа байгуулалтые шэнэ шатада гаргажа болохо байна. Научно-техническэ дэбжэлтэ түргэдхэхэ ба ажахыгаа эрхилхэ онол аргануудаа һайжаруулха тухай эндэ хэлэгдэнэ. Эдэ шэглэлнүүдтэ хүсэл оролдолгоёо элсүүлжэ шадаа һаа, бидэнэр арадай ажахын ашаг үрые, шанарыень горитойхоноор дээшэлүүлжэ шадаха, тэрэнэй хүгжэлтын хурдан түргэн ябасые, аша үрэ ехэтэй байлгые хангаха, ажалшадай ажабайдалай саашадань улам һайжаруулха талаар шэнэ алхамүүдые хэжэ шадаха байнабди. Тиимэ дээрэһээ 1975 ондо парти, арад ехэ ажал хэхэ байна. Гэбэл тодорхой зорилгонуудые шиидхэхэ, арадай ажахые хүгжөөхэ шэнэ түсэбүүдые зохёохо юм. Тэрэшэлэн партиин XXV съездэдэ сэхэ бэлдэжэ эхилхэ саг дүтэлөө. Энэ хадаа харюусалга ехэтэй политическэ хүдэлмэри мүн, тиимэһээ ерэхэ жэлдэ ниитын бүхы ажабайдалай шэнжэ шанарые, дашаасые тодорхойлхо байна.

Дотоодын ба гадаадын политикын талаар манай партиин, Совет гүрэнэй ленинскэ генеральна хараа шугамые шууд сэхээр, эдэбхитэйгээр бэелүүлгэ СССР-тэ коммунис байгуулалтын ябасада, социалис уласхоорондын харилсаанай хүгжэлтэдэ, бүгэдэ ниитын энхэ найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлхэдэ һайн эрхэ нүхэсэл байгуулжа үгэнэ.

Энэ жэл КПСС-эй Центральна Комитет, ЦК-гай Политбюро, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев КПСС-эй XXIV съездын зохёоһон Эб найрамдалай программые бэелүүлгэдэ зорюулагдаһан гадаадын политическэ ажал ябуулгые онсо ехэ нүлөөгэйгөөр ябуулаа...

1974 он бүхы дээрээ XXIV съездын зохёоһон Эб найрамдалай программые бэелүүлгэдэ шэнэ дабшалта асараа. Социализмын оронуудтай аха дүү холбоо барисаамнай бүри бэхижээ; хүгжэжэ байһан олон оронуудтай манай харилсаан бүри бэхижээ; капиталис дэлхэйтэй байгуулагдаһан харилсаанай һаһархань бүри тогтууритай боложо, дайн гэрэнэй аюул холо боложо байна. КПСС-эй, Совет гүрэнэй эб найрамдалай дуратай ленинскэ политикын түйлалтануудай энэ үрэ дүн гээшэ.

«1975 ондо манай ороной үмэнэ экономическа, политическа, уласхоорондын түйлал ехэ удха шанартай зорилгонууд табигдана, — гээд нүхэр Л. И. Брежнев Пленум дээрэ онсолон тэмдэглээ. — Тэдэниие шиидхэлгэдэ бүхы партиие, бүхы арадые элсүүлхэ шухала, партиина эдэбхитэдые зорилгонуудаа шухала, табан жэлэй түсэбые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэл коммунист бүхэнэй, ажалша бүхэнэй гүн сэдьхэлэй эрилтэ болгохые оролдохо хэрэгтэй».

КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум экономическа хүгжэлтын гол шухала асуудалнуудта партиин, арадай анхаралые хандуулна, коммунистическа зохёохы эршэ хүсэ баларуулхын, арадай эдэбхи үүсхэл ба олониитын социалис мүрысөөе дэлгэрүүлхын шэнэ хүсэ олгожо үгэбэ.

Партиина, советскэ, профсоюзна болон комсомолой организацинууд, ороной бүхы ажалшад түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэлэй жэлэй даабаринуудые бэлзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, манай Эхэ орной бүр хүсые сэлбэн бэхижүүлхэ, совет арадай ажаһуудалай хэлбэриншэгүйгөөр һайжаруулха хэрэгтэ шэнэ амжалта түйлаха гэжэ этигэмээр байнаа Пленум мүрлүүлбэ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй шиидхэбэринүүдые, тэрэнэй уряалые манай бүхы парти, бүхы ажалшад ажал ябуулгынгаа хүтэлбэри болгон хүлеэн абана. Коммунис партиин гүнзэгы научна үндэһэ һууритай политикые, КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедэй, ЦК-гай Политбюрогой, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй олон талын зорилго түгэс ажал ябуулгыень нэгэн һаналаар дэмжэхэ, һайшааха зуураа, совет хүнүүд партияа тойрон, бүри нягтаар жагсана, коммунизмын һалбаран мандахын тула шэнэ алдарта түйлалтануудта хүсэеэ элсүүлнэ.

(«Правдын» декабриин 18-най түрүү бэшэгһээ).

БАМ

МҮНӨӨНЭЙ АГУУ БАРИЛГА

БАРИЛГАШАДАЙ БРИГАДИР

Эгээл захын вагон-гэр соо бригадир Геннадий Кириллович Башкотой танилсабабди. Дунда зэргын бэетэй, дүшөөд наһанай хүн манай нэтэрүү гүйлтаар ажал хүдэлмэри, саашанхи хараа зорилгонууд тухайгаа хөөрэбэ. Геннадий түмэр замай Чунояр станцида түрэһэн юм. Эндэ үхибүүн наһаяа үнгэргэһэн. Эсэгэнь түмэр замда хүдэлдэг һэн. Геннадий эсэгэтэйгээ дахасалдажа, түмэр зам заһабарилалсадаг бэлэй. Ехэ болоходоо барилгашанай мэргэжэл шудалжа, түмэр замшадта байрын гэрнүүдые, һургуулиин болон соёлой ордонуудые барилсадаг болоо. Тэрэ барилга хабсаралгын 572-дохи поездын эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэниинь мүн. Дүй дүршэлтэй, ажалша бэрхэ хүдэлмэришэд 572-дохи поездын коллектив соо ехэ олон юм. Тиимэһээл Байгал-Амарай түмэр замай барилгада бүхы коллективээрээ хабаадалсаха эрхэтэй болобо бшуу.

— Байгша оной сентябриин һүүл багаар Хурамхаанай аймагай Тааза нютаг ерээ һэмди. Эндэ харгы баригшадай ажаһууха поселок барижа эхилэнхэйбди, — гэжэ Геннадий Башко хөөрэжэ байгаа һэн.

Эдэнэр богонихон болзор соо Таазада ехэ барилга хэһэн байна. Хүдэлмэришэдэй ажаһууха гэрнүүд эндэ олоор ербын бодоно. Башкогой даадаг бригадын коллектив гэрнүүдые түргэн болзор соо хабсаргажа, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Бригадынь гэшүүд Владимир Яринчук, Борис Частин гэгшэд барилгашанай, бетонщигой мэргэжэлнүүдтэй юм. Бригадирайнгаа даалгажа үгэһэн хүдэлмэриие һайн шанартайгаар, түргэнөөр бүтээнэ.

Геннадий Башко олон ондоо мэргэжэлтэй хүн. Шэнээр бодхооһон гэрнүүдтэ өөрөө пеэшэн баряад орхидог. Гэр барихадаашье бэрхэ юм. Хамта хүдэлдэг нүхэдынь тэрэниие «алтан гартай» гэжэ нэрлэнэ. Зүбшье тиигэжэ хэлсэнэл даа. Геннадий алишье ажалаа тэгшэ һайнаар бүтээжэ, хүдэлмэришэдтөө түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябана.

Ажал хүдэлмэрее эмхидхэхэдээ Башко ехэ бэрхэ юм. Тиимэһээл тэрэнэй даадаг бригадын барилгашад түргэнөөр, һайн шанартайгаар гэрнүүдые бодхооно бшуу.

— Ехэ хүйтэнэй болотор 138-дахи, 139-дэхи, 140-дэхи оньһожоруулагдамал колоннонуудай хүдэлмэришэдые майханууднаа гаргажа, бултыень гэрнүүд соо оруулха ёһотойбди. Тиимэһээл үдэр бүри улам эршэтэйгээр хүдэлхэ болонолди даа, — гэжэ бригадир хэлэжэ байгаа һэн.

Эдэнэр тон харюусалгатай ажал хэжэ байна. Энээниие хүдэлмэришэдтөө ойлгуулха гэжэ Башко оролдоно. Эдэнэр бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэн, эршэтэй шангаар хүдэлнэ. Барилгашан бүхэн дундаа мүрысэнэ. Недели бүри мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, эрхимлэгшэдэй нэрэ соло «сахилгаан хуудаһануудта» бэшэгдэдэг юм.

Геннадий Башкогой даадаг бригадынхид барилга хабсаралгын 572-дохи поездын хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана.

— Манай барилга хабсаралгын 572-дохи поездын коллектив 1975 оной 1-дэхи квартал соо Таазада барилга хэжэ дүүргээд, Хойто-Байгалай аймагай Уоян нютагта байрын гэрнүүдые барижа эхилхэ юм. Хэхэ юумэмнай үшөөл ехэ, — гэжэ Г. К. Башко хөөрэнэ.

Энэ жэл Таазада хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр саһан оронхой. Гэбэшье барилга хабсаралгын 572-дохи поездын барилгашад эршэтэй шангаар хүдэлжэ, автомобильна харгы татагшадай байрлаха гэрнүүдые барижа үргэлжэлһөөр.

К. ЖАМЬЯНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадир Г. К. Башко.

С. ВАЛДУЕВАЙ фото.

АЛАС-ДУРНЫН ХИЗААРТА

Совет Алас-Дурнын газар дээрэ шэнэ хото, тосхонууд урган бодоно. Хото городуудые бодхоогшод, шулуу нүүрһэ, туулга, нефть, алта болон бусад ашагта малтамалнуудай уурхайнуудые уудалагшад хүнэй ябаагүй бүн гүнзэгы ой тайга соохи, гоя мүрэнүүдэй эрье шадарай баялигуудые ашаглана. Байгал-Амарай түмэр зам—мүноонэй агууехэ барилга дээрэһээ түрүүшын амжалтанууд тухай мэдээнүүд орожо эхилэнхэй. Урдань байһан хото, һуурин тосхонууд һэльбэгдэн үргэдхэгдэнэ, гоё һайхан, болбосон түхэлтэй болгогдоно. Һүүлэй жэлнүүдэй турша соо манай ороной нютагуудта урган бодоһон 700 шэнэ пунктын ехэнхи хубинь Алас-Дурна зүгтэ оршоно.

Хүдөөгэй барилгын хүдэлмэри илангаяа дээшэлээ гэхэ гү, али үнгэрһэн табан жэлэйхиһээ нэгэ хахадаар ехэ болоһон байна. Хоёр зуун таби мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд эндэ жэл бүри ашаглалгада үгтэнэ. Тиихэдээ проектировщигууд гэр байра барилгын тааруу зохид түсэбүүдые зохёоно, мүноо үеын хото, городуудта бии байдаг бүхы юумэ—худалдаа наймаанай, хүүгэдэй, медицинын, соёл культурын болон спортын эмхи зургаануудай байшангуудые түсэбтөө хараална.

Энэ үргэн баян хизаарай экономикые хүгжөөхэ тухай парти, правительствын шиидхэбэреэр, Алас-Дурна зүгтэ хэгдэжэ байһан барилгын гол зорилгонууд, эршэ шанар тодорхойлогдоно.

Алас-Дурнын хизаарай барилга тухай ТАСС-ай корреспондентнүүдэй мэдээсэлнүүд доро толилогдобо.

ХАБАРОВСКЫН ГУРБАДАХИ ТЭЦ

Хабаровск шадархи мэнэ һаяхана хон жэн байһан газар мүнөө барилгын талмай болонхой. Хизаар соогоо томо ехэ станцинуудай нэгэн болохо ТЭЦ-эй барилга мүнөө эндэ эхилээ бшуу.

Олон жэлэй үнгэрхэ бүри Амар мүрэн дээрэхи хахад миллион хүн зонтой энэ хото улам урган хүгжэнэ. Промышленна предприятинууд баригдана, олон дабхар гэрнүүд урган бодоно.

Хойто, урда, мүн эрье шадарай шэнэ микрорайонууд бии болоо. СССР-эй Наукануудай академиин Алас-Дурнын научна түбэй хотын бүлэг байшан гэрнүүд баригдахаар бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Тиимэ дээрэһээ энэ хотодо гурбадахи томо ТЭЦ баригдаха хэрэгтэй болоо. Шэнэ ТЭЦ-тэ мүнөө хүдэлжэ байһанда орходоо, хоёр дахин ехэ хүсэтэй котёлнууд тодхогдохоор хараалагдана. Тиигэжэ генераторнуудай тоо олошоруулха арга олдоо. Үйлэдбэридэ автомат арга үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар ТЭЦ-ые хангадаг хүдэлмэришэдэй тоо дүрбэнэй нэгэнһээ ехээр үсөөрүүлэгдэхэ болоно. Шэнэ ТЭЦ-эй ашаглалгада ороходо, Хабаровскые электрын элшэ хүсөөр хангалга хоёр дахин ургаха юм.

В. ДЕРГУНОВ,
ТАСС-ай корр.

Хабаровск.

ТОСХОН ТҮХЭЛ ШАРАЙГАА ХУБИЛГАНА

Амарай областиин Придорожное гэжэ тосхоной түбтэ 400 хүнэй һууритай клубай, тамаралгын бассейнтэй спортивна павильоной барилга эхилбэ. Шэнэ барилга дунда һургуулиин хоёр дабхар байшан гэртэй зэргэлээд бодхоогдоно. Тиигэжэ эдэ байшан гэрнүүд архитектурын бүлэг барилга болохо юм. Үдэртөө клуб, павильон соо һургуулиин һурагшад сугларха, харин үдэшэлэн тэдэниие совхозой залуушуул һэлгэдэг байха.

«Амургипросельхозстрой» институдай мэргэжэлтэд тосхониие болбосон түхэлтэй болгохо шухаг проект зохёогоо: клуб, һуралсалай спортивна бүлэг барилгаһаа гадна, тосхоной түбтэ худалдаа наймаанай, албан зургаануудай түб, банкедэй залтай столово, ажаһуудалай комбинат болон гостиница баригдаха.

Совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадта һайнаар түсэблэгдэһэн гэрнүүд баригдаха байна.

Үйлэдбэриин байшангуудые хайшан гэжэ бариха асуудал мүн лэ шэнэ ёһоор шиидхэгдэнхэй. Тосхоной хажуу талада һүнэй ехэ фермэ баригдажа эхилээ. Эндэ бүхы ажал оньһон, автомат аргаар бүтээгдэхэ юм.

Благовещенскын архитекторнуудай зохёоһон проектые хүдөөгэйхид ехэтэ һайшаана. Тиимэһээ областиин бусад тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо генеральна түсэб зохеоходо энэ проект хэрэглэгдэхэ.

А. КРИВЧЕНКО,
ТАСС-ай корр.

Благовещенск.

ЭРДЭМ НАУКЫН ХОТО

СССР-эй Наукануудай академиин Алас-Дурнын эрдэмэй түбэй хотын барилга Амарай тохойн эрьедэ Владивосток хото шадар эхилэнхэй. Алас-Дурнын ботаническа саадай хубинь болодог ойто парк соо энэ хото урган бодохо юм.

Химиин, геологиин, биологи-газарай хүрьһэ шэнжэлдэг институдуудай байшангууд урган бодоно. Тэрэнэй түхэл-макет дээрэ ерээдүйн хотые хаража болохо. Далайн биологиин институдай проект илангаяа һонирхолтой. Асари ехэ түхэреэн башни дороо шахтатай байхаар энэ институдай байшангай проект зохёогдонхой. Аквалангистнууд газар доогуур малтан гаргагдаһан харгыгаар далай соо шэнжэлгэ хэхэеэ гараха аргатай байха.

Академиин хотодо хэдэн арбаад шэнэ, тэрэ тоодо биоорганическа химиин болон бусад институдууд бии болгогдохоор хараалагдана. Ехэ үндэһэ һууритай библиотекэ, мэдээсэлэй болон тоолон тодорхойлолгын түб, амаралтын зоно, стадион — эдэ бүтэдэ эрдэмтэдэй мэдэлдэ үгтэхэ.

Энэ хото табан зуун гектар талмай газар эзэлхэ юм.

М. РЫБАКОВ,
ТАСС-ай корр.

Владивосток.

АСАРИ ЕХЭ ПОРТ ХҮСЭНДӨӨ ОРОЖО БАЙНА

Ороной эгээл ехэ далайн транспортын Восточный портын барилгашад модоной технологическа зомгоолые ашахаар хараалагдаһан, оньһон аргаар хүдэлдэг причалай бүлэг барилгые ашаглалгада тушаахаар бэлдэжэ байна. Причал жэлэй турша соо 800 мянган тонно зомгоол ашаха, буулгаха шадалтай болохо юм.

Врангелиин буланда бодхоогдожо байһан бүхэсоюзна габшагай барилга хүсэндөө орожо байнхай. Мэнэ һаяхан хон-жэн байһан эрьеые мүноо танихаар бэшэ. Түрүүшын причалые хэрэглэн, портынхид 250 мянган тонно модо, бусад ашаа ашажа, буулгажа үрдеэ.

Түмэр замай барилганууд бодхоогдожо, бэлэн болонхой. Транссибириин түмэр замые тус порттой холбохо техникэ хабсаргалга түлэг дундаа ябажа байна. Зайн галаар сэхэ хангалгын пост, хэлхеэ холбооной байшан, вагонуудые техническэ талаарнь хангаха пункт, вокзал болон бусад шэнэ портын барилгын бүридэлдэ ороно.

Портын түрүүшын ээлжээнэй барилганууд: контейнерэй терминал, шулуу нүүрһэнэй пирс, суднануудай ябаха канал хурдан түргэнөөр баригдана. Түрүүшын хэдэ хэдэн олон дабхар гэрнүүд толлогдонхой, хүүгэдэй саад, медицинын эмхи зургаан залуушуулай кафе нээгдээ.

Бүхэсоюзна габшагай барилга дүүрэхэ шатадаа найдамтайгаар орожо ябана.

А. ПАПЕТА,
ТАСС-ай корр.

Находко.

ХУУШАН ТОСХОНУУДАЙ ШЭНЭ БАЙДАЛ

Үзэсхэлэн гоё хада гүбээнүүдэй дунда — олон дабхар байрын гэрнүүд, соёлой байшан, һургуули, бассейнтэй спортын зал, хүүгэдэй эмхи зургаанууд, нуурай эрьедэ оршоһон парк-сэсэрлиг, телевизионно башни. Усть-Камчатск гэжэ шэнэ хото иимэ түхэлтэй болохо юм. Номгон далайн хойто эрьедэ тус хотын барилга эхилэнхэй.

Усть-Камчатск тосхон—шухала порт, загаһанай бааза Камчатка мүрэнэй адагта оршодог. Гэбэшье энэ тосхон уһан доро газарай хүдэлхэдэ бии болодог цунами гэдэг далайн долгиндо сохигдодог. Шэнэ хото цунами долгиндо сохигдодоггүй райондо баригдаха юм.

Камчаткын хахад арал дээрэ шэнэлэгдэн гоёогдоогүй нэгэшье тосхониие олохогүйт. Областиин түбһөө холо бэшэхэнэ оршодог таряашад, барилгашадай Елизово һуурин һүүлэй жэлнүүдтэ ёһотой хото болонхой. Генеральна проектын ёһоор, районно түбүүдые һэльбэн шэнэдхэлгэ дүүрэжэ байна. Тэндэ промышленна болон соёлой-ажаһуудалай эмхи зургаанууд, зохид байдалтай гэрнүүд баригдана.

М. ЖИЛИН,
ТАСС-ай корр.

Петропавловск-Камчатский.

...ҮҮГЭДЭЙ ... НҮХЭР

...Үхибүүдэйнгээ ном баринь урмашан байжа уншаань харахадаа, түрэлхинь хэды шэнээн баярладаг шэб! Уншаһан уран зо... тухайдаа хөөрэжэ, ойл... ядаһанаа һуража абаань мүн баһа баясахаш. Иигэжэ үхибүүд номтой ...сэжэ, номуудые олоор ...луулжа захалдаг шуу ...рын библиотекэтэй боло... тэдэ номуудаа эмхи гү... тайгаар ябталжа байхада ...ы шэнээн аша туһатай ...шэб.

...үгөөр үхибүүн бүхэн тин...бэлээр номтой нүхэсэдэг ...бшуу. Түрэлхид, багша..., библиотекэ гурбан хоо...доо таһаршагүй холбоо... харилсаатай байха ёһо...ха юм. Сэхыень хэлэхэ... зарим түрэлхид энэ асуу...да анхаралаа балай хан...даггүй муутай. Хүбүүн...ээ гү, али басагантайгаа ...элжэ һуугаад, алибаа ... уншахада ямар зохид ...аг бэ! Ойлгоогүй, мэдээ... юумыень ойлгуулжа, мэ...жэ үгэхэш. Тиихэдэ үхи...д заабол түрэлхидөө һа...ха, тэдээндээл адли ном ...рта дуратай байхаяа ...дохол. «Ажалдаа ябаа байтарни сүлөө саг ...агүй», — гэжэ зарима... хэлэхые дуулахаш. Иигэ... шалтагаалһанай дэмы. ...үүдээ дүрбэн тэгшээр, ...унис үзэл бодолтойгоор ...үжүүлхые хүн бүхэн ...дохо ёһотой бшуу.

...э талаар хүүгэдэй биб...екын аша үүргэ тон ехэ. ...шээнь, Хяагтын аймагай хүүгэдэй библиотекын ...ые Хяагта хотын, мүн ...ри-Сомоной хүүгэдэй зо...а библиотекэ хинан ха..., шалгажа, зүбшэл заа... үгэжэ байдаг. Нэгэ ... хэлэхэдэ, методическа ...амжа хүргэнэ. Хяагта... хүүгэдэй библиотекэ ...ай хүүгэдэй бүхы биб...энүүдтэ туһаламжа ...дэг юм. Харин Хүдэри...ой библиотекэ тэндэхи ... нютагуудай гэхэ гү, ...ургуулинуудай библио...үүдтэ туһаламжа үзүүл...уримтай. Хүдэри-Сомо...онодо хүүгэдэй хүдөө...арбан библиотекэ орол...

...дэри-Сомоной хүүгэдэй ...отекые даагша Ольга ...вна Шидеева библио...ь Тамара Николаевна ...онова хоёр Тамирай, ...үдэриин библиотекэ... ерэжэ, туһаламжа ...эг заншалтай. Ажалы... ...алгаад. ажаглалта хээд ...аггүй. харин каталог ... бусад хэрэгтэй зүйл...е зохёолсодог юм. ...ри-Сомоной хүүгэдэй ...текэдэ тематическа ... саг үргэлжэ зохёог... бэшэ библиотекэнүүдтэ ...энэ. «Ажалай түсэб ... гэжэ зохёохоб?», ...й жасые яажа таарал...об?» гэхэ мэтын мето... заабаритай танилса...охоор. Саг үргэлжэ хөөрэлдөөн болоно, номой шэнжэлэл хэгдэнэ. Хэблэлһээ гараһан шэнэ номуудаар уншагшадай конференци эмхидхэгдэнэ. Буряадай уран зохёолшодой номуудта илангаяа ехэ анхарал хандуулагдана.

Үдэшэнүүдые яажа үнгэргэхэб? Ямар номууд ажалдамнай туһатай байхаб? Номой выставкэнүүдые хайшан гэжэ шэмэглэхэдэ туһатай байхаб? Номой шэнжэлэл яажа хэхэб? Эдэ бүхы асуудалнуудаар Ольга Зыгбовна Тамара Николаевна хоёр хөөрэлдөө хэжэ, бусад библиотекарьнүүдтэ зүбшэл заабари үгэжэ байдаг.

Тиихэдэ Улаан-Үдын авиационно заводой хүүгэдэй библиотекын ажал хүдэлмэри мүн һонирхолтойгоор эмхидхэгдэнхэй. 2—3-дахи классуудай һурагшадай ябаха клуб эндэ хүдэлнэ. «Юун бэ?» гэжэ тэрэ клубаа тон зүб нэрлэһэн байна. Клубай ажалые библиотекарь Г. И. Козлова ударидана. Үхибүүд олоор ябажа, элдэб асуудалнуудаар һонирхоно.

Бишыхан уншагшад өөрын ёһо гуримтай. Энэ гуримай ёһоор, клубай гэшүүд ажалша бэрхэ, һүбэлгэн ухаансар байха болоно. Үхибүүд ном олоор уншана, мэдээгүй юумэеэ мэдэжэ абахые оролдоно. Байгаалида дуратай байһанаа харуулна.

Ан арьятан, гэрэй мал тухай номуудаар илангаяа һонирхоно. Тэдэнэй абари зангые, түхэл шэнжые мэдэжэ абахые оролдоно. Клубай нэгэ суглаан «Байгалай үмэнэхи газар дайда — гоё һайхан орон мүн» гэжэ темэдэ зорюулагдаһан байна. Клубай эдир гэшүүд Баргажанай булган, хуша модон, омоли загаһан, Байгал далай тухай материалнуудые суглуулһан юм.

Клубай суглаае уран зохёолой геройнууд ударидана. Жэшээнь, барон Мюнхаузен, Василиса Премудрая, доктор Айболит, Арина хүгшөө гэхэ мэтэ геройнууд боложо, клубай суглаа үнгэргэхэдэнь тон һонирхолтой байдаг шуу. Доктор Айболит суглаа ударидахадаа, уран зохёолшо А. Дороховой «Шам тухай» гэжэ ном тухай тодо һоноroор хөөрэһэн юм. Хүнэй бэе тамир тухай хөөрэхэдэнь, үхибүүд ехэтэ һонирхон шагнаа.

Тиихэдэ барон Мюнхаузен аяншалха дуратай ааб даа. «Нэгэтэ сүл губида хаягдабаб» гэжэ хөөрөөгөө эхилхэнь һонирхолтой. Юу һараһанаа, ямар юумэ мэдэжэ абаһанаа уран гоёор хөөрэжэ үгөө. Тиигэжэ үхибүүд мэдээгүй юумэеэ мэдэжэ абана бшуу.

Ном, үхибүүд! Үхибүүдые номтой нүхэсүүлжэ һургахын тула нилээд ехэ тэсэбэри хэрэгтэй гэжэ хэлсэдэг. Тиимэшье байнгүй яахаб даа. Номтой нүхэсэһэн үхибүүд эрхим һайнаар һурадаг, ажал хэхэдээ бэрхэ байдаг шуу. Иимэ һайхан зорилготойгоор хүүгэдэй библиотекэнүүд хүдэлнэ.

Г. ЗАМУРАЕВА,
хүүгэдэй республиканска библиотекын методист.

ХЯАГТАҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

ҺОНИРХОЛТОЙ ВЫСТАВКЭ

Байгша оной август һарада Хяагта хотодо уран зурагай галерей нээгдээ бэлэй. Эндэ элитэ совет, уран зураашадай олон бүтээлнүүд табигдаһан юм. Мүн союзна республиканууд зураашадай зурагууд эндэ табигдаһан байна. Сагһаа урид наһа бараһан бэлигтэй уран зурааша Надя Рушевагай зурагууд эндэ һаяхан табигдаба. Эдэ зурагууд Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музейдэ табигдаад байһынаа, Надя Рушевагай гэртэхинэй үүсхэлээр эндэ асарагдаа. Тус выставкын нээлтэ МНР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагданхай. Надя Рушева Улаан-Баатар хотодо түрэһэн юм. Хяагтын хүдэлмэришэд, залуушуул энэ выставкэдэ олоороо ерэнэд.

Н. К. РЕРИХ—ХЯАГТАДА

Элитэ уран зурааша, олониитын ажал ябуулагша Николай Константинович Рерихэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе манай орондо үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. Рерихэй уран зурагууд дэлхэйн олон музейнүүдтэ табигдаа.

Н. К. Рерих Энэдхэг, Түбэд орон ошохо замдаа 1924 ондо Хяагта хото хүрэһэн байха юм. Тиихэ үедэ Дээдэ-Үдэ хотоһоо Хяагтын адаг хүрэтэр Сэлэнгэ мүрэнөөр «Батрак» гэһэн пароходоор тамараа бэлэй. Хяагтын адагһаа сааша унаагаар ябаһан юм.

Хяагта ерэмсээрээ, мэдээжэ зурааша церковь болон һонирхолтой байшан гэрнүүдые хараһан байна. Урда сагай түүхэ болохо эдэ гэрнүүдые һандаргахагүй, хойто үеынхидэй һонирхолдо үлөөхэ байгаа гэжэ тэрэ хэлэһэн юм гээд наһатай зон хэлсэдэг.

Удаань тэрэ Үргөө хото (мүнөө үеын Улаан-Баатар) зорижо гараһан юм. Тэндэ буряадай мэдээжэ уран зурааша Ц. Сампиловтай тэрэ нэгэнтэ бэшэ уулзаһан байха юм.

Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музейдэ Н. К. Рерихэй зурагуудые табибал, манай ажалшад ехэтэ һонирхон хараха һэн.

Р. ТУГУТОВ.

ЭД БАРААН ЕХЭЭР ХУДАЛДАГДАНА

Зэдын аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперации худалдаа наймаанай 129 предприятинуудтай, тэрэ тоодо 104 магазин ба 13 автолавка бии юм. Кооперациимнай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд түсэбтэ табан жэлэй, тодорхойлхы жэлые ажалдаа муу бэшэ амжалтатайгаар үдэшэжэ байна. Гурбадахи кварталаймнай түсэб 101,9 процент дүүргэгдэжэ, түсэбһөө гадуур 951 мянган түхэригэй эд бараан хүдөөгэй ажалшадта худалдагдаа һэн.

Ниитын эдеэ хоол гаргаха түсэб 106,8 процент, комиссионно худалдаа наймаан—104,1 процент, ном худалдаха түсэб — 105,8 процент, пай суглуулга — 123,4 процент дүүргэгдээ. Гурбан кварталай туршада түсэбэй ёһоор 336,3 мянган түхэригэй сэбэр олзо орохо байгаад, 448 мянган түхэриг ороо.

Хүдөөгэй ажалшадта эд бараа худалдаха түсэбөө илангаяа Петропавловкын (түрүүлэгшэнь Г. М. Лавриненко), Бургалтайн (түрүүлэгшэнь Н. С. Мункуева) сельпонууд, Доодо-Ториин (түрүүлэгшэнь Ф. И. Осколков), Борьёогой (түрүүлэгшэнь Н. Д. Редкина), Оёорой (түрүүлэгшын уялга дүүргэгшэ Г. Ф. Маркова) совхозрабкоопууд амжалтатайгаар дүүргэнэд.

Аймагай бэлэдхэлэй конторын (директорынь Б. Б. Будаев) хүдэлмэрилэгшэд ажал хүдэлмэридөө һайн амжалта туйлажа байна. Нэгэдэхи, хоёрдохи кварталай дүнгөөр конторын коллективтэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй болон облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шангайтайгаар барюулагдаа һэн. Гурбадахи кварталда аймагай конторо хүдөө ажахын продуктнуудые бэлдэхэ бүхы түсэбөө дүүргэә.

Манай аймагай кооперациин автобаза (директорынь Т. Е. Чувакин) һара, квартал бүриингөө түсэб бүхы талаарнь холо үлүүлэн дүүргэнэ. Автобазын жолоошодой оролдосотой һайнаар ажаллаһанһаа боложо, эд бараан саг болзортоо асарагдана, хүрэхэ газартаа абаашагдана.

Даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандажа, ажал хүдэлмэридөө эрхим амжалта туйлажа байгаа хүдэлмэрилэгшэд манай кооперацида үсөөн бэшэ. Тэдэнэй зарим нэгэнэй нэрэ дурдабал: Петропавловкын сельпогой наймаашад П. Т. Вершинина, М. Н. Елисеева, Н. И. Сычева, Бургалтайн сельпогой наймаашад Л. Д. Гомбоева, Д. Б. Жамсаранова, А. М. Омбоева, автобазын жолоошон М. П. Анисимов, аймпотребсоюзай столовын тогоошон Н. Д. Давыденко, барилгашан П. И. Усов, Борьёогой сельхозрабкоопой кладовщик А. И. Хунева, заготконторын хүдэлмэрилэгшэ Н. И. Москвитин болон бусад болоно.

Хүдөөгэй ажалшадые худалдаа наймаагаар хангалга һайжаруулха талаар манай кооперациин туйлаһан амжалта бүхы хүдэлмэрилэгшэдэймнай үнэн зүрхэнһөө оролдоһоной, ажал хүдэлмэридөө шэнэ онол аргануудые үргэнөөр хэрэглэһэнэй үри дүн болоно. Энэ жэл аймаг доторнай шэнэ 5 магазин баригдаа, 24 магазинда худалдан абагшад эд бараа өөһэдөө шэлэн абаха аргатай болоо.

Аймагай худалдаа наймаанай предприяти болон эмхи зургаануудай материальна бааза жэлһээ жэлдэ ургажа, бэхижэжэ байна. Ганса энэ жэлэй гурбан кварталда бидэнэр 96 мянган түхэригэй капитальна барилга, 49,7 мянган түхэригэй капитальна заһабарилгын хүдэлмэри хээбди, 15 мянган түхэригэй шэнэ түхеэрэлгэ, 5 шэнэ трактор болон бусад техникэ абгаа. Бүхы столовонууд холодильнигуудтай, 90 процентнь электрын пеэшэнүүдтэй болонхой. Жэлэй туршада 5 яармарка, һургуулинуудай 7 базар, 8 выставкэ үнгэргэгдөө.

Гэхэтэй хамта манай аймагай худалдаа наймаанай олонхи предприяти, эмхи зургаануудай ажал хүдэлмэридэ үшөөл горитойхон дутагдалнууд үзэгдэһөөр. Энэ жэлэй гурбан кварталай түсэб Үшөөтэйн сельпогой болон Дэрэстэйн сельхозрабкоопой коллективүүд дүүргэжэ шадангүй гараһан байха. Петропавловкын, Үшөөтэйн сельпогой, Доодо-Ториин, Борьёогой сельхозрабкоопой хүтэлбэрилэгшэд ажал хүдэлмэридөө шэнэ онол аргануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гэжэ оролдоногүй. Зарим магазинуудта ороходо харанхы, эд бараанинь зохид һайнаар табигдаагүй, шорой тооһондо дарагданхай байдаг. Зарим тээ кооперациин зөөри үрихэ, хулгайлха ушар үзэгдэнэ.

Мүнөө хүдөө нютагта тон харюусалгатай саг — малай үбэлжэлгэ түлэг дундаа ябажа байна. Гэбэшье, худалдаа наймаанай зарим эмхи зургаанууд малшадай эрилтэ, гүйлтые үшөөл гүйсэд хангажа шаданагүй. Холын фермэ, отара, гүүртэнүүдтэ хүдэлжэ байгаа малшадта нүүдэл наймаан үшөөл һайса хүрэнэгүй гэхэ хэрэгтэй.

Ажал хүдэлмэридөө байгаа дутуу дундануудые дары усадхан, манай аймагай кооперациин хүдэлмэрилэгшэд түсэбтэ табан жэлэй, тодорхойлхы жэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргээд, ерэхэ жэлдэ ехэ уялгануудые абахаар хараалжа байнад.

Д. НЕТУДЫХАТКО,
Зэдын аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин правлениин түрүүлэгшэ.

НИИТЫН ГУРИМ НАРИНААР САХИХА

Арадай һайн дуранай дружинануудай штабуудай начальнигуудай республиканска семинар Улаан-Үдэдэ боложо дүүрэбэ. Республикын аймаг бүхэнһөө 60 гаран хүн энэ семинарта хабаадалсаһан байна.

«Ниитын гурим сахиха талаар арадай һайн дуранай дружинануудай ажал ябуулгые саашадань һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые бодото дээрэнь бэелүүлхын тулада арадай һайн дуранай дружинануудай хэхэ зорилгонууд» гэһэн темээр арадай һайн дуранай дружинын республиканска штабай начальник В. А. Сахьянов элидхэл хээ

Тиихэдэ «Харгы замда тохёолдодог гэнэ усалые уридшалан һэргылхын тула байгуулагдаһан тусхай дружинануудай хүдэлмэриие эмхидхэлгэ» гэһэн темээр ГАИ-гай начальник А. А. Тихонов лекци уншаа. Мүн комсомолой оперативна отрядуудые байгуулха гурим ба тэрэнэй хүдэлмэриие эмхидхэлгэ тухай ВЛКСМ-эй обкомой секретарь П. П. Ефимов суглараашадта хөөрэжэ үгэбэ. Семинарай түрүүшын үдэр зургаан лекци уншагдаа.

Хоёрдохи үдэрынь республикын прокуророй орлогшо И. И. Фортуна, Буряадай АССР-эй дотоодын хэрэгүүдэй министр Н. В. Бутуханов, тэрэнэй орлогшо С. С. Перепанов болон бусад һонирхолтой элидхэл хэһэн байха юм.

Семинарай түгэсхэлдэ арадай һайн дуранай дружинануудай штабуудай начальнигууд хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые андалдаһан, республикынгаа ниислэл хотын арадай һайн дуранай дружинын штабуудай хэжэ байһан хүдэлмэритэй танилсаһан байна.

Б. НАМДЫКОВ.

Мэргэжэлтэд олошорно

Тээгдын дунда һургуули дүүргэһэн залуу хүбүүд, басагад тусхай мэргэжэлтэй боложо, тоонто нютагтаа бусана. Буряадай хүдөө ажахын институтда һураһан Номто Дамдинцыренов мүнөө түрэл совхоздоо ахалагша ветеринараар хүдэлнэ. Байгша ондо тус институт дүүргэжэ, дээдэ эрдэмтэй мэргэжэлтэ болоһон Б. Митыпов Хурбын совхозой Тохорюугтын отделенидэ мүн лэ ветеринарай тушаал даана. Залуу мэргэжэлтэд хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ, түсэбтэ табан жэлэй даабариие амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулна.

Тээгдын дунда һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Улаан-Үдын медицинскэ училищида һураһан Э. Доржиева түрэл нютагтаа фельдшерээр хүдэлнэ. Һайн ажалаараа хүн зондо хүндэтэй болоһон тула тэрэ нютагай Соведэй депутадаар һунгагдаһан байна. Тус училищи дүүргэһэн М. Нимаева Тээгдын больницада хүдэлнэ. Иигэжэ нютагай залуу мэргэжэлтэд жэлһээ жэлдэ олошорно.

Ц-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.
Хори.

ҮБЭЛЭЙ ОЙ СОО...

Дээдэ-Онгостойн ой соо хүхюу дуунууд олоор зэдэлнэ. Илангаяа амаралтын үдэр эндэ хүнүүд олон байдаг. Санаар һолжорхоёо эдэнэр ерэнэ гээшэ.

Улаан-Үдын ажалшад эндэ амархаяа ерэдэг юм. Үбэлэй ой соо гоё даа. Модон дээгүүр хүбэн сагаан саһан зузаанаар тогтонхой. Эндэ ерэһэн хүнүүд санаар урилдана, сэбэр агаарта сэнгэн амарна. Эндэ хүнүүд ехэнхидээ гэр бүлөөрөө ерэжэ, сүлөөтэй сагаа хүхюунээр үнгэргэнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Үбэлэй ой соо. 2. Улаан-Үдын универмагай хүдэлмэрилэгшэд санын зүргэ дээрэ. 3. Улаан-Үдын горпищеторгын хүдэлмэрилэгшэ Валентина Гончикова өөртөө тааараха сана шэлэн абанхай.

П. БУРМАКИНАЙ фотоэтюд

СПАРТАКИАДА

ОЛОН ХҮНИИЕ ХАБААДУУЛАЯЛ

— Үбэлэй спортын зүйлнүүдээр эхилһэн хэшээлнүүдтэ манай профсоюзай эмхинүүдэй гурба миллион шахуу хүдэлмэришэд, алба хаагшад, һурагшад хабаадуулагданхай. Тиихэдэ долоон миллионһоо дээшэ хүн ГТО-гой «Согтой һэргэлэн, элүүр дорюун байлга» гэһэн бүлэгтэ, мүн аяншалгын секцидэ ябажа һуралсана. Тиин «Труд», «Спартак», «Буревестник» болон хүдөөгэй олон бүлгэмүүдэй физкультурын коллективүүдэй спортсменүүд үбэлэй спортдо эдэбхитэйгээр хабаадалсана, — гэжэ профсоюзай VIII спартакиадын ахамад судьягай орлогшо Н. Куликов ТАСС-ай корреспондент А. Горбуновто мэдүүлээ.

Дээрэ хэлэгдэһэн тоонууд юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, үбэлэй ехэ мүрысөөнүүдэй эхилхын урда тээ захалһан бэлэдхэл болоно бшуу. Мүнөө спартакиадын нэгэдэхи шатын эхилээд байхада, нютаг бүхэнэй спортын бүлгэмүүд физическэ культурын коллективүүдэй хүдэлмэриие улам һайжаруулхын түлөө эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна.

Спортын шэнэ секцинүүд эмхидхэгдэнэ, үбэлэй спортын зүйлнүүдээр үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ хабаадаха команданууд бүридхэгдэнэ, ГТО-гой бүлэгүүд һуралсалаа үргэлжэлүүлнэ, спортсменүүдэй дунда хүмүүжүүлгын болон һуралсал-һорилгын хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана.

Спартакиадада олон зоной хабаадалсадаг болоһоной ашаар спортын олон баазанууд шэнээр байгуулагдана. Жэшээнь, Кемеровскэ областьдо 40 метрэй санын трамплин, Новокузнецкдэ конькигаар урилдаха 400 метрэй харгы, Прокопьевскдо санын бааза, конькишадай «Снежинка» гэһэн шэнэ ордон ашаглалгада тушаагдаа.

Мүнөө профсоюзай физкультурын эмхинүүдтэ конькигаар мүрысөө үнгэргэжэ баймаар 1.070 харгы, санын 6.948 бааза, фигурна һолжоролгын 325 талмай, хоккейн 11.857 талмай тоологдоно.

Спартакиада үнгэргэхын, ГТО-гой шэнэ комплекс тушаахын түлөө, мүн ажалшад, һурагшад болон залуушуулые һайнаар амаруулха, сэнгүүлхын түлөө бии байгаа пионернүүдэй лагерь, туристнуудай баазанууд ашагтай туһатайгаар хэрэглэгдэнэ. Ленинградска, Кировскэ, Свердловско, Челябинска, Пермскэ, Московско областьнуудта, Башкириин, Удмуртиин АССР-нүүдтэ профсоюзай үбэлэй спартакиадада бэлэдхэл эмхи, гуримтайгаар эхилбэ. Спортын клубууд, «Молот», «Братск», «Родина», «Ермак», «Олимпия», «Уралмаш», «Заполярник», Кировскэ областиин «Белка» гэдэг арһанай фабрикын физкультурна коллективтэ, Вологодско областиин «Стройка», «Майский» совхоздо, «Заря» колхоздо, «Урожай» бүлгэмдэ болон бусад эмхинүүдтэ спортын хүдэлмэри һайнаар табигданхай.

Мүн «Буревестник», «Труд», «Спартак» бүлгэмүүдэй түбэй Соведүүд Ленинградай «Зенит», хүдөөгэй бүлгэмүүд спортын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

— Мүнөө зарим эмхинүүдтэ хэгдээд байһан хүдэлмэри һайн нүлөөгөө үзүүлжэ захалба, тиибэшье үшөө олон дутуу дунданууд элирүүлэгдэбэ. Үбэлэй мүрысөөнүүдтэ бэлэдхэл нютаг бүхэндэ һайнаар эмхидхэгдээ гэхын аргагүй гэжэ профсоюзай бүхэсоюзна совет һаяхан болоһон пленум дээрээ тэмдэглээ һэн. Тиин спортын олохон бүлгэмүүд спартакиадын мүрысөөнүүдтэ үсөөн зониие хабаадуулһан байба. Тиихэдэ нютагай хэблэл, радио, телевидени, заводуудай газетэнүүдтэ спартакиада тухай үсөөнөөр бэшэгдэнэ, дамжуулга хэгдэнэ.

Һаяар үнгэргэгдэхэ зоныш спартакиадада санашад, конькишад муу бэлэдхэлтэй гэжэ шалгалта тодоруулаа. Жэшээнь, Калугада санаар, Тамбов, Шэтэдэ конькигаар үнгэргэгдэхэ мүрысөөнүүдтэ бэлэдхэл хэгдэнэгүй шахуу.

1971 ондо үнгэргэгдэһэн 7-дохи спартакиадада 66 мянган физкультурын коллективүүдэй 11 миллионһоо дээшэ спортсменүүд хабаадалсаһан юм. Харин эхилээд байһан 8-дахи спартакиадада үшөө олон хүниие хабаадуулха зорилго табигдаба.

Мүрысөөнүүдтэ олон зониие хабаадуулхын хажуугаар, спартакиадын урда үшөө нэгэ шухала асуудал табигдана. Энэнь юуб гэхэдэ, бэлиг шадабаритай залуу спортсменүүдые тодоруулжа, Олимпиин зунай, мүн 1976 ондо үнгэргэгдэхэ үбэлэй Олимпиин нааданда хабаадаха СССР-эй суглуулагдамал командануудые бүридхэхэ хэрэгтэ эдэ мүрысөөнүүд тон ехэ удха шанартай.

Профсоюзай спартакиада ерэхэ жэлэй февраль болотор үнгэргэгдэхэ зэргэтэй. Февралиин 5-һаа 17 болотор зоныш, харин февралиин 23-һаа мартын 4 болотор түгэсхэлэй мүрысөөнүүд Свердловскдо, шаргаар урилдаха наадан Братскда, санын мүрысөөн Терсколдо үнгэргэгдэхэ юм.

(ТАСС).

Спорт

ТОБШОХОНООР...

ХОККЕЙ. «Известия» газетын шанда хүртэхын түлөө мүрысөөндэ СССР-эй суглуулагдамал командын хоккеистнүүд Москвада Швециин командатай хэдэн удаа уулзажа наадаба. Декабриин 14-дэ манай спортсменүүд айлшадаа хоёрдохёо шүүбэ — 5:2. Үглөөдэрынь хоккеистнүүднай шанга тэмсэлдэ 4:3 тоотойгоор илаһан байна.

Иигэжэ Финляндиин ба Швециин суглуулагдамал командануудтай юһэ дахин уулзахадаа, дэлхэйн чемпионууд 18 очко абаба. Тиин совет, чехословак хоккеистнүүд лэ «Известия» газетын шанда хүртэхэ аргатай.

* * *

СССР-эй хоёрдохи суглуулагдамал командын хоккеистнүүд Канадын Су-Сэйнт-Мари хотодо нютагай «Грейхаундз» гэжэ командатай уулзахадаа, 7:3 тоотойгоор шүүбэ. Коротков, Котов, Девятов, Репнев, Астафьев, Фёдоров гэгшэд манай командада шайба сохиһон байна.

БҮМБЭГЭТЭЙ ХОККЕЙ. Свердловскын СКА, Москвагай «Динамо» команданууд оронoй түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Ээлжээтэ нааданда москвагайхид Кемерово хотын «Кузбассые» 11:0 тоотойгоор шүүгээ, Свердловскын хоккеистнүүд Ульяновск хотодо айлшалхадаа, нютагай «Волгые» 5:3 тоотойгоор илаа.

ШТАНГА. Штангистнуудай бүхэсоюзна мүрысөөн Запорожье хотодо боложо дүүрэбэ. Энэ мүрысөөнэй һүүлшын үдэр Шахты хотын инженер Василий Алексеев (хоёрдохи хүндэ шэгнүүр) илангаяа шалгараһан байна. Тэрэ 243 килограмм шэгнүүртэй штанга түлхин үргэжэ, дэлхэйн шэнэ рекорд тогтоогоо. Василий Алексеевэй нютагай спортсмен Дэвид Ригерт гэнтэ үргэлгөөр — 178 килограмм, хоёролжон үргэлгөөр 392,5 килограмм дүн харуулжа, дэлхэйн рекорднуудые тогтооһон байна. Ригертын, Алексеевэй амжалтанууд Россин Федерациин суглуулагдамал командые түрүү һуурида гаргажа, оронoй кубогта хүртүүлһэн байха юм.

ШАТАР. Оронoй түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн Ленинград хотодо боложо үргэлжэлһөөр 10 нааданай һүүлээр дэлхэйн экс-чемпион Михаил Таль 7 очкотой болоод, түрүүлжэ ябана.

* * *

Шатараар оронoй түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөнэй ээлжээтэ турта хойшолуулагдаһан партинуудые наадахадаа, Романишин — Гулькое, Григорян — Полугаевскиие, Купрейчик Васюковые шүүбэ. Тиихэдэ Купрейчик наадаяа һэргээнгүй, Кузьминда шүүгдэһэнээ мэдүүлээ. Тайманов Балашовтой тэнсээ. Ваганян—Васюков Балашов—Савон гэгшэдэй уулзалганууд тэнсэлгээр дүүрээ.

Мүрысөөнэй дүүрэтэр гурбан нааданай үлөөд байхада, Белявский Таль хоёр түрүүлжэ ябана—эдэнэр тус тустаа 8 очкотой болонхой. Ваганян, Дворецкий, Полугаевский гэгшэд эдэнэрһээ 1—1 очкоогоор гээгдэнэ. Альбурт ба Балашов — 6,5, Васюков ба Кузьмин—6, Романишин — 5,5, Григорян, Гулько, Савон, Тайманов, Цешковский — 5, Купрейчик 3,5 очкотой болоо.

ШАРГААР УРИЛДААН. Шаргаар урилдалгаар оронoй чемпионадай түрүүшын тур Братск хотодо боложо дүүрэбэ. Москвагай, Московско областиин, Ленинградай, Ленинградска областиин, Братскын, Украинын, Белоруссиин, Казахстанай, Латвиин, Армениин, Грузиин 80 спортсмен мүрысөөндэ хабаадаба.

Гурбан үдэрэй турша соо болоһон шанга тэмсэлэй дүнгүүдые гаргахада, эхэнэрнүүдэй дундаһаа москвичка Нина Шашкова, эрэшүүл сооһоо Ленинградай областьһоо Сергей Хайлов түрүү һуури эзэлээ. Жодоото хадаһаа хоёр хүнэй һууритай шаргаар урилдахадаа, Ригын түлөөлэгшэд Дайнис Бремзе, Айгарс Крикис гэгшэд илаһан байна.

КОНЬКИ. Спортын энэ зүйлөөр бүхэсоюзна мүрысөөн үндэр хада ууладахи Медео гэжэ елүүр дээрэ боложо дүүрэбэ. Олон зүйлэй мүрысөөгөөр гурбан Татьяна — Аверина, Шелехова, Фрадина илажа гараһан байна. Оронoй чемпионка, рекордсменка Татьяна Аверина — 183,627, Шелехова — 184,382, Фрадина 185,046 очко абаа. Спортсменкэнүүд хурдан түргэн байһанаа харуулба. Москвагай түлөөлэгшэ Вера Краснова 500 метрэй зайда урилдахадаа, бүхэсоюзна рекорд тогтоогоо — 41,87 сек. Энэнь американка Шейла Янгын дэлхэйн рекордһоо оройдоол 0,07 секундаар удаан. Горький хотын спортсмен басаган Аверина 1.500 метрэй зайе 2 минута 14,87 секунда соо гаталба. 1.000 метрэй зайда Киевэй түлөөлэгшэ Шелехова илажа гараа — 1.26.80 мин. Ленинградай конькишан Галина Степанская 3.000 метрэй зайда түрүү һуури эзэлээ — 4.56,21 мин.

(ТАСС).

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

КПСС-эй Центральна Комитедэй декабриин 16-да Москвада болоһон Пленум гадаадын бүхы хэблэлэй гол анхарал татаһаар. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев энэ Пленум дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна гээд газетэнүүд тэмдэглэнэ. 1975 ондо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй, СССР-эй 1975 оной гүрэнэй бюджедэй проектнүүдые һайшааһан тогтоол Пленум дээрэ абтаһан байна гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. Түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, СССР-эй хүсэ шадалые саашадань улам бэхижүүлхэ, совет арадай байдал бүри һайжаруулхын тула партийна, соведүүдэй, профсоюзна ба комсомолой организацинууд, оронoй бүхы ажалшад ехэ оролдолго гаргаха гээд найдажа байһанаа Пленум мэдүүлнэ гэжэ олон шэнжэлэгшэд тусхайлан тэмдэглэнэ.

Экономическа харилсан туһалалсалгын Соведтэ хабаатай оронуудай экономическа амжалтануудта зорюулагдаһан статья Польшын «Жиче Варшавы» газетэ толилбо. Эдэ оронууд промышленна асари ехэ хүсэтэй, байгаалиин барагдашагүй ехэ нөөсэ баялигуудтай байхаһаа гадна, эрдэм ухааһаа, үндэһэлһэн хүсэбэй ёһоор экономикоёо хүгжөөнэ.

Ээрхэг түримхэй ябуулга тодорхойлһон тогтоол ООН-ой Генеральна Ассамблей баталан абаа гээд Болгариин «Работническо дело» газетэ бэшэнэ. ООН-ой энэ шиидхэбэри эб найрамдалай тала баридаг хүсэнүүдэй ехэ илалта болоно.

Кипрэй асуудалые шиидхэхын тула олоной хабаадалгатай уласхоорондын конференци зарлаха тухай совет дурадхалые олониитэ һайшаана гээд Польшын «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ.

США-гай президент Дж. Фордын, Франциин Республикын президент В. Жискар д'Эстэнэй Мартиника арал дээрэ уулзажа хөөрэлдэһэн тухайда газетэнүүд бэшэнэ. Хэдэ хэдэн асуудалнуудаар, нэн түрүүн Баруун оронуудта элшэ хүсэнэй дутаалдажа байһые усадхан зайсуулха арга зам тухай асуудалаар хоёр оронoй хараа бодол ондоо байна гээд хэблэл тэмдэглэнэ.

Грециин президент генерал Ф. Гизикисэй тушаалһаа бууһан тухай, Португалида хархис ябуулга үүдхэдэг бүлэг хүнүүдые барижа хааһан тухай, капиталис оронуудтахи үргэн хэрэглэлэй эд бараанай үнэ сэнгэй улам хүндэржэ байһан тухайда газетэнүүд бэшэнэ.

(ТАСС).

Хилын саанаһаа

• телефон • телеграф • радио

БУДАПЕШТ

СЭВ-эй КОМИССИИН ЗАСЕДАНИ

ТАСС

СЭВ-эй нефтиин ба газай промышленностиин талаар саг үргэлжын комиссиин заседани эндэ болобо. Болгариин, Венгриин, ГДР-эй, Кубын, Польшын, Румыниин, Советскэ Союзай, Чехословакиин делегацинууд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана. СЭВ-эй ба СФРЮ-гэй правительствын хоорондохи хэлсээнэй үндэһөөр Югославиин делегаци комиссиин хүдэлмэридэ хабаадаа.

СЭВ-эй XXVIII сесси дээрэ, мүн СЭВ-эй гүйсэдхэхэ комитедэй заседанинууд дээрэ абтаһан тогтоолнуудые бэелүүлхэ асуудалнууд хаража үзэгдэһэн байна.

1990 он болотор СЭВ-тэ хабаатай оронуудые нефтеэр, газаар, нефтиин продуктнуудаар хангаха тухай дурадхалые, мүн 1975 ондо бэелүүлхэ хүдэлмэриин түсэбые комисси хаража үзөөд, һайшаан абаа.

ЛИССАБОН

Эб найрамдалта политикын жэшээнүүд

ТАСС

Һанамжануудаа хэлсэхын тула КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Франциин Президент В. Жискар д'Эстэнтэй уулзажа, хэһэн хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдые Португалиин Коммунис партиин түбэй орган — «Аванте» газетэ шэнжэлэн тайлбарилхадаа, эдэнэй дүнгүүд тон шухала удха шанартай байна гэжэ тэмдэглээ. Рамбуйедэ болоһон уулзалгын һүүлээр толилогдоһон Совет-француз коммюникетэй танилсахадаа, эдэ хөөрэлдөөнүүдэй үеэр СССР-тэ, Францида эб найрамдалай ба дэбжэлтын түлөө тэмсэдэг бүхы хүсэнүүдтэ шухала удха шанартай дүнгүүд туйлагдаһан байна гээд этигэн найданабди. Марксистско-ленинскэ партяар зохёон хараалагдаһан СССР-эй гадаадын политическэ хараа шугамай үнэн зүб байһые эдэ дүнгүүд үшөө дахин элирхэйлэн гэршэлнэ.

СССР-эй хабаадалгагүйгөөр уласхоорондын гол шухала нэгэшье асуудалнууд шиидхэгдэхэгүй байна гээд бүхы капиталис оронууд, эдэнэй дунда Холбоото Штадууд һайн ойлгоно гээд газетэ түгэсхэлдөө бэшэнэ. Ушарынь юуб гэбэл, ондо ондоо ниитэ политическэ байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан гуримаар зэргэ оршохо гол ёһоной политикые СССР хэлбэришэгүй бэелүүлжэ байна бшуу.

ЛИССАБОН

А. КУНЬЯЛАЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Орон дотор боложо байһан революционно хубилалтануудһаа уламжалан, Португалида аграрна реформо хэжэ, помещигүүдэй газар таряалангые элдүүрилжэ байһан хүнүүдтэнь дамжуулан үгэхэ ёһотой гээд Португалиин Коммунис партиин генеральна секретарь Алваро Куньял Алпиарса хотодо болоһон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлнэ. Хархис хүсэнүүдэй харата муухай ябуулгануудые, экономико унагааха гэһэн һэдэлгые эрид буруушааба. Эдэнь экономико хүгжөөлгэдэ һаад тойбо татаха байна.

ЛИССАБОН

ПСП-гэй съезд дүүрээ

ТАСС

Португалиин социалис партиин съезд хүдэлмэреэ эндэ дүүргэбэ. Партиин хүтэлбэрилхы орган — 151 хүнһөө бүридэһэн Национальна комитет съездын түгэсхэлэй заседани дээрэ һунгагдаа. Мариу Соареш генеральна секретаряар үшөө дахин һунгагдаба.

Съезд партиин програмада, Уставта гол ёһонуудай декларацида хубилалтануудые оруулһан байна.

ВАШИНГТОН

Хөөрэлдөөнүүд дүүрэбэ

ТАСС

США-гай президент Дж. Фордын, Франциин президент В. Жискар д'Эстэнэй хоорондын гурбан үдэрэй хөөрэлдөөнүүд Мартиника арал дээрэ боложо дүүрэбэ. Уласхоорондын гол шухала асуудалнуудые, тэрэ тоодо зүүн ба баруун оронуудай хоорондохи харилсаае, Дутын Зүүн зүгтэхи, Зүүн-Урда Азидахи байдалые, элшэ хүсэнэй, экономикын ба валютно-финансын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байна.

Хөөрэлдөөнүүдэй дүүрэмсээр, коммюнике тунхаглагдаба. Нефть худалдадаг, худалдажа абадаг оронуудай конференциие һаяар зарлаха шухала гэжэ США-гай ба Франциин президентнүүд үгэеэ ойлголсоо гээд коммюнике дотор хэлэгдэнэ. Тэрэниие үнгэргэхэ һара үдэр үшөө тогтоогдоогүй.

ПРАГА

Дэлхэйн 96 орондо эльгээнэ

ТАСС

Адамов хотодохи Чехословак-совет хани барисаанай нэрэмжэтэ машина бүтээлгын завод полиграфическа машинануудые дэлхэйн 96 орондо эльгээнэ.

Үнгэрһэн 20 жэлэй турша соо тэрэ иимэ продукци худалдадаг дэлхэйн дээрэхи эгээн ехэ заводуудай нэгэн болоо. СЭВ-тэ хабаатай оронуудай тусхай шэглэлтэй болохо тухай хэлсээнүүдэй үндэһөөр предприяти хэдэн түхэлэй машина бүтээн гаргадаг юм.

Энэ завод продукцияа социалис оронуудта, гол түлэб Советскэ Союзда худалдадаг байна.

НЬЮ-ЙОРК

Расизмые буруушаана

ТАСС

Урда Африкын Республикада, Урда Родезидэ үндэһэ яһанай илгаа гаргаха ябадалые ООН-ой Генеральна Ассамблей эрид буруушаана. Эдэ оронуудта олон миллион африкын хүн зониие газаашалан доромжолжо байнхай.

Бүхы түхэлэй колониализм, эдэнэй дунда расизм ба апартеид ООН-ой Уставта таарахагүй байна гэжэ Ассамблей дахинаа баталба. Колониальна оронуудта ба арадуудта бэеэ дааһан байдал олгохо тухай ООН-ой декларациие бэелүүлхэ тогтоолые олонхиин дуугаар һайшаагаа.

Өөһэдыгөө өөһэдөө тодорхойлхын, бэеэ дааһан байдалтай болохын түлөө тэмсэхэ шухала.

НЬЮ-ЙОРК

ЛИВАНДА ЭСЭРГҮҮ ХАРАТА ЯБУУЛГАНУУД

ТАСС

Дутын Зүүн Зүгтэ байдаг ООН-ой адаглагшадай мэдээсэһэнэй ёһоор, һүүлэй үдэрнүүдтэ Израиль Ливанда эсэргүү зэрлиг муухай ябуулгануудаа улам үргэдхэнэ.

Долоон хоногой турша соо — декабриин 9-һөө 15 болотор Израилиин ээрхэг түримхэйшүүл хүршэ оронойнгоо газар дайдые ехэ буугаар 73 удаа буудаһан байна. Лабун, Марвахин, Маркаба, Эль-Хиям, Набатия гэжэ хото газарнуудые, һуурин тосхонуудые ехэ буугаар буудаба. Израилиин сэрэгэй самоледнууд Ливанай газар дайда руу зургаа дахин нэбтэрэн ороо. Декабриин 12-то агаарай дээрмэшэд Бейрут шадарай нютагуудые бомбодоһон байна.

ООН-ой түлөөлэгшэд декабриин 12-то Набатия хотые ехэ буугаар буудаһыень Ливанай гомдол дурадхалаар мүрдэн шэнжэлһэн байна. Зэрлиг муухай добтолгыень эдэнэр баталаа. Энээнэй үедэ 6 хүн шархатаһан байха юм.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. СССР-эй Верховно Соведэй сесси тухай информационно мэдээсэл. «Мүрысөөнэй түүжа бэшэг» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Халаанаа бэлдэнэбди» — В. Нимаевай статья. «Шанга эрилтэтэйбди» — И. Мартынюгай статья. Горсоведэй гүйсэдкомдо.

Гурбадахи хуудаһанда. «Буряадай кооператорнууд БАМ-да» — А. Конопелькын статья. «Уншагшадай аша туһада» — В. Ламухинагай статья. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Гурим сахигша» — А. Игумновагай статья. «Шулуун үе руу аяншалга» — Н. Ямпольскиин статья.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүд харуулагдаха. 18.40 — Телевизионно һонин.

«Орбита». 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — «Известия» газетын шанда хүртэхын түлөө хоккейгээр уласхоорондын мүрысөөн. СССР-эй, ЧССР-эй суглуулагдамал командануудай наадан (3-дахи үе, үнгэтэ). 20.10 — «Северный вариант» — уран һайханай телевизионно фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 21.30 — «Пропагандистнарта, һуралсагшадта туһаламжа». 21.50 — «Факел». «Комсомол, би шинии поэтби!» — гэһэн дамжуулга.

«Орбита». 22.50 — «В мире бизнеса». «Империя азарта». 23.10 — Искусствын оюун бэлигтэнэй концерт (үнгэтэ). 23.50—24.00 — Забһарлалга. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 00.30 — «Известия» газетын шанда хүртэхын түлөө хоккейгээр уласхоорондын мүрысөөн. СССР-эй, ЧССР-эй суглуулагдамал командануудай наадан (үнгэтэ). Забһарлалгын үедэ «СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд хөөрэнэ» гэһэн дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.05 — «Курмангазы» — уран һайханай телевизионно фильм. 20.10 — «Манай айлшан».

УНШАГТЫ, *һонирхохол байхат*

БАЙГААЛИИН БАЙШАН

БАЙГААЛИИН байшан Башкирай ниислэл хотодо баригдажа эхилбэ. Хоёр мянга табан зуун дүрбэлжэн метр талмайтай бүлэг барилга байгаали сахин хамгаалха, тэрэнэй нөөсэ баялигуудые гамтай-гаар ашаглаха зорилготой эрдэм дэлгэрүүлхэ түб болохо юм. СССР-эй Науканууд... академиин Башкирай филиалай модо ургуулдаг эрдэмтэдэй лабораторинууд эндэ хүдэлхэ. Оранжерей ба аквариум, амитадай аймагай түлөөлэгшэд, минералнуудай суглуулбаринууд, газарай хүрьһэнэй элдэб зүйлнүүд ужам һаруул байра соогуур табигдажа, республикын байгаалиин баялигуд тухай удха түгэлдэрөөр, һонирхолтойгоор хөөрэхэ байна.

ХҮНҮҮДТЭ БАЯР АСАРНА

ВОЛГОГРАДТА ажаһуудаг пенсионер Е. Н. Пушкин эртэ урда сагай элдэб түхэлэй 150 гаран баянтай, гармошкотой, флейтэтэй, домбротой, фисгармонитой, органолтой, цитртэй, гуслитай, цимбалтай, гитаратай юм.

Хоморой шухаг зүйлнүүд тэрэнэй суглуулбарида бии. Жэшээнь, хүлөөрөө наададаг гармоникын хажуу таладанъ иигэжэ бэшээтэй: «Санкт-Петербург, 1890 он». Үнгэрһэн зуун жэлдэ, мүн энэ зуун жэлэй эхеэр Москвада, Тулада, Саратоотэ, Вяткада бүтээгдэһэн өөрсэ баянууд бии. Эртэ урдын Японой бишыхан оргаа, Дрезденэй уран дархашуулай бүтээһэн 22 регистртэй фисгармони хажуудань табягдаа. Мүн лэ онсо һонирхолтойгоор бүтээгдэһэн итальян баянииие хаража болохо.

Хүгжэмэй инструментнүүдые суглуулдаг эдэбхитэн бүхы шахуу эдэ инструментнүүд дээрэ наадаха. Тэрэ байшангаа музей ба концертын зал болгоо гэхээр. Баатар хотын пионернүүд, студентнэр, хүдэлмэришэд, искусство шэнжэлэгшэд, эрдэмтэд Москвагаа, Украинаhaa, Казахстанһаа, Прибалтикаһаа айлшад эндэ ерэдэг. Энэ хүн суглуулһан юумэеэ зондо харуулхаһаа гадна, ямар нэгэ инструмент дээрэ заабол — наадаха, ерэгшэдые урмашуулан баясуулдаг. Глинкын, Чайковскиин, Моцартын, Бахай, Шостаковичой зохёолнууд, мүнөөнэй дуунууд тэрэнэй программада ороно.

НАҺАЖААЛ УРАН ГАРТАНАЙ НЮУСАНУУД

ТҮБЭЙ ЯВАДАХИ Варугэжэ тосхондо ажаһуудаг наһажаал уран гартан Ресовигуногой нэрэ Индонезиин арай зоной эртэ урдын искусствые һонирхогшодто үргэнөөр мэдээжэ болонхой. Явын ударчна инструментнүүдэй оркестр болохо гамеландын ехэ гонг гэжэ инструмент шадамар бэрхээр бүтээдэг юм. Гамеландагүйгөөр Ява арал дээрэ нэгэшье һайн дэр, түрэ хурим, баяр ёһолол үнгэрдэггүй. Хэрбээ гамелан Явада ажаһуудаг хүн зоной ажаһуудалай һулдэ тэмдэг байгаа һаань, ехэ гонг гамеланай зүрхэн болоно.

Гамеландын бүридэлдэ ородог инструментнүүдые дархалдаг мастерскойнууд Индонезидэ хурга дараха тооломоор үсөөн. Тэдэ гансал наһажаал Ресовигуно ехэ гонг дархалдаг. Энэ инструмент дархалхын тула 40 гаран килограмм зэд сагаан түүлгэн хэрэгтэй. Тэрэниие хоёр һарын турша соо бүтээдэг байна. Долоон хоногой турша соо урандархай 12 туһалагшын материалһаа бэлдэдэг юм. Удаань 6 неделиин турша соо Ресовигуно, тэрэнэй гурбан хүбүүн анхарал оролдолго гарган хүдэлжэ, тус инструментын газаа түхэл дүрсые наринаар мулидэг байна.

«МҮНГЭН СЭСЭГ» ГЭҺЭН ШАНДА ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ

ВОЕВОДИНЫН гол хото Нови-Сад — Югославиин эгээл гоё һайхан хотонуудай нэгэниинь мүн. Дунай мүрэнэй эрье дээрэ байдаг энэ хото хүхэ-ногоон тужа, үнгын һайхан сэсэглиг соо умбажа байдаг. Эрье шадарай кварталнуудынь арюун тунгалаг агаартай. Түрэл хотоёо үзэсхэлэн һайхан, болбосон түхэлтэй болгохын тула хотын хүн зон ехэ оролдолго гаргадаг юм.

Байшан гэрнүүдэй балконнуудые гоёон шэмэглэхэ һонирхолтой конкурс жэл бүри эндэ үнгэргэгдэдэг байна. Илажа гарагшадта «мүнгэн сэсэг» гэһэн шан барюулагдадаг юм. Нютагай фабрикануудай нэгэнэй хүдэлмэрилэгшэ Н. Фратуцэнэ жэлдэ тус шанда хоёрдохёо хүртөө. (ТАСС).

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ

Манай адрес, телефон...

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора 54-54. приёмная — 5... зам. редактора — 68-08, ... редактора — 62-62, отв. секретаря — 50-52, секретариата — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, ... пропаганды и агитации 56-23, промышленности и строительства — 61-35, ... ветского строительства ... та — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и селькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, ... шинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

 □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-01636 Заказ № 004...